

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΓ'.

Ἡ συνδρομὴ ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρροῦνται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. Ἰκάντ. ἔτους καὶ εἶνα: ἰτησία. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδοῦ Σταδίου 32.

7 Ἰουνίου 1887

ΤΑ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΙΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Ε'.

Ὅτε, ἀφοῦ ἠῤῥεπισθήμεν μὲ τὴν ἡσυχίαν μας, ἐξήλθομεν ἀπὸ τὸ δωμάτιόν μας, εὔρομεν τὸν Κορ Μελέτην εἰς τὴν αἴθουσαν, πίνοντα τὸν καφέν του. Μᾶς ἐκαλημέρισε μὲ εὐπροσηγορίαν, εἰς τὴν ὁποίαν οὐδὲν διεκρίνετο ἔχνος τῶν χθεσινῶν ἐπεισοδίων, καὶ κτυπήσας τὰς παλάμας ἐφώνηξε, «Μαρία, Μαρία».

Ἡ γραῖα ὑπηρετρία μᾶς ἔφερε τὸν καφέν.

— Πῶς εἶναι ἡ Κυρία Σοφία; ἠρώτησα.

— Πολύ καλά, εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη ὁ Κορ Μελέτης μειδιῶν. Ἀποδείξεις δέ, ὅτι ἐξῆλθε πρῶτ' πρῶτ' μὲ τὴν θυγατέρα μου. Ἐπῆγαν νὰ περάσουν τὴν Κυριακὴν τῶν εἰς τὸ Μοναστήρι τῶν γυναικῶν.

Δὲν ἐχρειάζετο πολὺς νοῦς διὰ νὰ ἐννοήσω ὅτι ἡ ἀποχώρησις αὐτῆ τῆς θείας καὶ τῆς ἀνεψιάς ἐσυμβιβάσθη διὰ νὰ μὴ ἴδῃ τὸν Νίκον ἢ Κυρία Ἐλένη. Τὸ πρᾶγμα ἐξοικονομήθη οὕτω διὰ σήμερον. Τί ἄρα γε θὰ μηχανευθῶσι διὰ τὴν ἐπαύριον;

— Λοιπόν, ὑπέλαβα, δὲν θὰ ἔχωμεν τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδωμεν τὴν Κορ θυγατέρα σας;

— Βεβαίως! Τὸ ἐσπέρας θὰ ἐπανεέλθῃ. Μὲ ἐπεφόρτισε νὰ σας ζητήσω συγγνώμην διὰ τὴν ἀπουσίαν της, ἀλλὰ θ' ἀπολογηθῆ μόνη της τὸ ἐσπέρας.

Τὸ ἐσπέρας! Ἄς περιμεῖνω λοιπόν, ἐξ ἀνάγκης, ἕως τὸ ἐσπέρας.

Μετὰ τὸν καφέν ἐπορεύθημεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅπου οἱ Ἐπίτροποι μᾶς ὑπεδέχθησαν μετὰ πάσης τιμῆς, προσφέροντες καὶ λαμπάδας, κατὰ τὸ σῆμα, ἐπὶ δίσκου ἀργυροῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἐφιλοτιμήθημεν νὰ καταθέσωμεν τὸν ὄβολόν μας, «διὰ τὸ ἴδιον τῆς ἐκκλησίας».

Μετὰ τὴν λειτουργίαν ὁλόκληρος ἡ πρῶτα κατηναλώθη εἰς ἐπισκέψεις. Ὁ Κορ Μελέτης μᾶς ὠδήγησε καὶ μᾶς παρουσίασεν εἰς ὅλας τὰς

ἀρχὰς καὶ πάσας τὰς ἐπισημότητας τῆς νήσου.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος τούτου μὲ διεσκέδασε πολὺ εἰς ὅσας ἄλλας νήσους ἐπεσκέφθημεν. Μοῦ ἐδίδετο οὕτω ἀφορμὴ νὰ γνωρίσω νέα πρόσωπα, πολλῶν δ' ἐξ αὐτῶν ἡ γνωριμία συνετέλεσεν εἰς τὸ ν' ἀποκαταστήσῃ λίαν εὐχάριστον τὴν ἐπὶ τῆς πατρίδος τῶν διαμονὴν μας. Ἄλλ' ἐνταῦθα οὐδεμίαν εὕρισκα ἡδονὴν εἰς τὰς χρεωστικὰς ταύτας ἐπισκέψεις. Ὁ νοῦς μου ἦτο ἄλλοῦ, ἡ δὲ ἀπόφασις τοῦ ν' ἀναχωρήσωμεν τὴν ἐπαύριον μοῦ ἀποκαθίστα ὅλως ἀδιαφόρους τὰς ἐφημέρους ἐκείνας γνωριμίας. Πρὸς δὲ τούτοις ἐπηύξανε τὴν κακὴν μου διάθεσιν καὶ ἡ ἀϋπνία τῆς νυκτός. Οὕτε ὁ Νίκος ἐφαίνετο καλλίτερον διατεθειμένος. Δὲν ἠδυνάμεθα ὅμως ν' ἀποφύγωμεν τὸ ἐπακόλουθον τοῦτο τῆς τόσον εὐγενῶς παρεχομένης φιλοξενίας, ὥστε ἐπεσκέφθημεν ἀλληλοδιαδόχως τὸν Ἐπαρχον, τὸν Δεσπότην, τὸν Δήμαρχον, τὸν οἰκονομικὸν Ἐφορον, τὸν Σχολάρχην, τὸν Εἰρηνοδίκην, τὸν πρῶτον βουλευτὴν, τὴν σύζυγον τοῦ ἀπόντος νέου βουλευτοῦ, καὶ διαφόρους ἄλλους ἐκ τῶν προκρίτων τῆς νήσου.

Ἦτο ἄρα γε ὅλως αὐθόρμητος ἡ εὐγένεια τοῦ Κυρίου Ἐπαρχου, ὅστις μᾶς προσεκάλεσεν εἰς τὸ δεῖπνον, διὰ νὰ διέλθωμεν τὴν ἐσπέραν εἰς τὴν οἰκίαν του; Ἦσαν ὅλως εἰλικρινεῖς αἱ διαμαρτυρήσεις τοῦ Κορ Μελέτη ἐπιμένοντος νὰ μᾶς κρατήσῃ ἐκεῖνος; Ὁ Ἐπαρχος δὲν ἐνέδωκεν, ὁ δὲ Κορ Μελέτης συγκατετέθη ἐπὶ τέλους, ὑποσχεθείς μάλιστα νὰ μᾶς συνοδεύσῃ εἰς τοῦ Κυρίου Ἐπαρχου.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ Κορ Μελέτης μᾶς εἶχε γεῦμα πολυτελές, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθισαν καὶ τινες ἐξ ἐκείνων τούτων ὁποίους πρὸ ὀλίγης ὥρας ἐπεσκέφθημεν. Ὅλοι ἄνδρες. Ἡ Μαρία καὶ ὁ Παντελής ὑπηρετοῦν μετὰ ζήλου, μαρτυροῦντες διὰ τῆς ὑπερβολῆς του τὸ ἐκτακτὸν τῆς περιστάσεως. Ὁ δὲ οἰκοδεσπότης προήδρευε μετ' ἀξιοπρεπείας, ὡς ἄνθρωπος συνειθισμένος εἰς πάσας τὰς ὑποχρεώσεις τῆς φιλοξενίας.

Ἦτο καθ' ὅλα ἀξιοπρεπὴς καὶ ἐπιβλητικὸς ὁ Κορ Μελέτης. Τὸ παρουσιαστικόν του, οἱ τρόποι του, ὁ τόνος τῆς φωνῆς του, ἡ ἐνδυμασία του αὐτῆ, πρὸς δὲ καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν σέβας

τῶν ἄλλων νησιωτῶν, τὰ πάντα ἐμαρτύρουν τὴν ἀρχοντικὴν καταγωγὴν του. Ἦτο τύπος τῆς ἀνέκαθεν ἐξευρωπαϊσμένης ἀριστοκρατίας τῶν νήσων μας, ὅπου ἡ διατήρησις τῶν Βενετικῶν παραδόσεων καὶ ἡ συνεχὴς μετὰ ξένων ἐπαφὴ, ὡς ἐκ τῆς διὰ θαλάσσης ἐπικοινωνίας, ἐμόρφωσαν ἦθη καὶ ἔθιμα μὴ ἀνευρισκόμενα εἰς τὴν Στερεάν. Τώρα ταῦτα πάντα ἐκλείπουσι βαθμυδόν. Ἡ ἐξάσκησις τῶν συνταγματικῶν μας θεσμῶν καὶ ἡ ἐπίδρασις τοῦ Πανεπιστημίου ἐπιφέρουν ἀνάμειξιν κοινωνικὴν καὶ ἰσοπέδωσιν, αἰτινες ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καταστρέφουσι τὰς παλαιὰς—καλὰς ἢ κακὰς—ἀνισότητάς. Ὁ Κος Μελέτης ἦτο ἐξηκοντούτης περίπου, ἰσχνός, μετρίου ἀναστήματος. Τὸν ἀνεδείκνυεν ὅμως μεγαλείτερον τὸ ἀκαμπτον τοῦ στήθους του καὶ ὁ ὄρθιος λαιμός του, τὸν ὁποῖον περιέδεε διὰ πολλῶν πτυχῶν ὁ καλῶς ἐσφιγμένος λευκὸς λαιμοδέτης του. Ἦτο ζυρισμένος τὸν πώγωνα καὶ τὰ χεῖλη. Ἡ ὄλη περιβολὴ του συνηρμόζετο πρὸς τὸ σοβαρὸν τῆς ἐκφράσεώς του καὶ πρὸς τὸν βαρῦν τῆς φωνῆς του τόνον, ὅτε ὠμίλει ἐκφέων βραδέως τὰς λέξεις. Δὲν τὸν εἶδα νὰ γελάσῃ, ἀλλ', ἀπεναντίας, ἐμειδία συχνάκις. Τὸ μειδιάμα του ὅμως ἐφαίνετο προερχόμενον οὐχὶ ἐξ εὐθυμίας, ἀλλ' ἐξ ἀβροφροσύνης καὶ εὐγενείας. Δὲν ἐμειδίων ἑμοῦ μὲ τὰ χεῖλη καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του.

Διαρκῶντος τοῦ γεύματος, ἡ ὁμιλία περιεστράφη, ὡς εἰκός, εἰς τὰ περὶ τῆς νήσου. Ὁ Νίκος ὅστις, εὐτυχῶς, ἐφαίνετο λησμονήσας τὰ χθεσινά, ἐξήτει πληροφορίας ἀπὸ τὸν γείτονα του, ἀνεμίχθησαν δὲ καὶ οἱ λοιποὶ συνδιατυμῶνες εἰς τὴν συνομιλίαν καὶ ἕκαστος προσέθετέ τι εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀξιοθεάτων, ὅλοι δὲ ἐμεγαλοποιοῦν, νομίζω ἐκ πατριωτισμοῦ, τὴν ἀξίαν τῶν οἰκοδομῶν ἢ τῶν τοποθεσιῶν τὰς ὁποίας μᾶς συνίστων νὰ ἐπισκεφθῶμεν.

— Ὅλα καλὰ καὶ ἀξιοπεριέργα, ὑπέλαβα εἰς ἀπόκρισιν τοῦ τελευταίου λαλήσαντος, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐπισκεφθῶμεν ὅσα μᾶς λέγετε, διότι ἀναχωροῦμεν αὐριον.

Νομίζω ὅτι δὲν ἠπατήθην ἰδὼν λάμπιν εὐχαριστήσεως εἰς τοῦ Κου Μελέτη τοὺς ὀφθαλμούς, τοὺς ὁποίους ἔστρεψε διὰ μίαν πρὸς ἐμέ. Ἄλλ' ὅμως μετὰ πολλῆς φυσικότητος προσεποιήθη ἐκπληξίν δυσάρεστον.

— Αὐριον, ἀνέκραξε! Τοῦτο μόνον δὲν γίνεται. Δὲν σὰς ἀφίνομεν!

Ὅλοι περὶ τὴν τράπεζαν ἐπεκύρωσαν ἐντόμως τοῦ οἰκοδεσπότου τὰς διαμαρτυρήσεις. Ὁ Νίκος κ' ἐγὼ ἐξεφράσαμεν τὴν λύπην μας διὰ τὴν μὴ ἐξ ἀνάγκης παράτασιν τῆς διαμονῆς μας, ἐδώσαμεν δὲ πολλὰς ὑποσχέσεις προσεχούσας ἐπανόδου. Ἡ ἀπόφασίς μας δὲν θεωρήθη ὡς τελειωτικὴ, οὐδ' ἡμεῖς δ' ἀφ' ἐτέρου ἐνομίσαμεν

ἀναγκαῖον νὰ τὴν διατρανώσωμεν δι' ἐπίσημοτέρου τρόπου.

Ἐν τούτοις ἐσχεδιάσθη τὸ πρόγραμμα ἐκδρομῆς διὰ τὴν αὐριον, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Κου Σπυράκη, ἀνεψιοῦ τοῦ Κου Μελέτη, ἀναλαβόντος αὐτοκλήτως καὶ προθύμως τὰ χρέη ξεναγοῦ.

Τὸ γεῦμα παρετάθη ἐπὶ ἰκανὴν ὥραν. Μόλις δὲ ἀποτελειώσαντες μετέβημεν, χάριν τοῦ καφέ, εἰς τὴν αἴθουσαν, καθὼ ἀερικωτέραν, ὅτε ἤρχισαν αἱ ἀντεπισκέψεις ὅσων ἐπισκεφθήμεν τὴν πρωίαν. Ὁ Δεσπότης, ὁ Ἐπαρχος, ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος, ὁ πρῶν βουλευτῆς, ὁ Εἰρηνοδίκης, ὁ Δήμαρχος, οἱ πρόκριτοι ὅλοι τῆς νήσου ἦλθον νὰ μᾶς ἀντιχαιρετίσωσι. Ὁλόκληρον τὸ ἀπόγευμα κατηναλώθη οὕτω. Καὶ ὅμως ἤσθαι νόμειν τὴν ἀνάγκην, ὁ Νίκος κ' ἐγὼ, νὰ ἐξέλθωμεν ὀλίγον, νὰ περιπατήσωμεν, νὰ κινηθῶμεν, ν' ἀναπνεύσωμεν. Τοῦτο ἐνοήσας ὁ Κος Μελέτης ἐπρότεινε, περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, εἰς τοὺς πληροῦντας τὴν αἴθουσαν φίλους νὰ μᾶς δείξωσι τὰ ἐρείπια ἀρχαίου οἰκοδομήματος, εἰς ἡμισείας περίπου ὥρας ἀπόστασιν.

Ἐξήλθομεν λοιπὸν πάντες ἑμοῦ εἰς περίπατον, ἑμοιάζοντα ὡς ἐκ τῆς πληθύος τῆς συνοδείας πρὸς ἐκδρομὴν ἐπιστημονικοῦ συλλόγου. Θὰ ἦτο προτιμότερον ἐὰν ἦμεθα μόνοι καὶ ἐλεύθεροι, ἀλλ' ἡ φιλοξενία ἐπιβάλλει καθήκοντα εἰς τὸν δεχόμενον ὅσον καὶ εἰς τὸν παρέχοντα αὐτήν. Ἄλλως δὲ ὁ περίπατος ἦτο τερπνός, ἡ ἔσπερα ὠραία, ἡ θεὰ μεγαλοπρεπής, ὁ ἀήρ ζωγόνος. Καὶ τὰ ἐρείπια δὲ ἦσαν ἀξιοπεριέργα, μολονότι, καθ' ὅσον ἐνθυμούμαι, αἱ ἀρχαιολογικαὶ διασφαῖσεις τοῦ Κυρίου Σχολάρχου, ὅστις ἦτο καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν τῆς συνοδείας, μού ἐφάνησαν μᾶλλον φαντασιώδεις.

Ἐπεστρέψαμεν ἀπὸ τὸν περίπατον πολὺ ἐξώρως. Ὁ Κος Μελέτης ἔβλεπε ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὸ ὠρολόγιόν του. Ὅτε ἐπλησιάζαμεν εἰς τὸ Κάστρον, ἐξέφρασε τὸν φόβον, ὅτι ἡ Κυρία ἐπαρχίνα θ' ἀνησυχῆ, καὶ ἐπρότεινε νὰ διευθυνθῶμεν κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Ἐπαρχεῖον. Φυσικῶ τῶ λόγῳ, δὲν ἀντεταίναμεν εἰς τοῦτο ὁ Νίκος κ' ἐγὼ, ἀλλὰ δὲν μὲ διέφυγεν ὁ ὑποκεκρυμμένος σκοπὸς τοῦ Κου Μελέτη, θέλοντος νὰ μᾶς ἀπομακρύνῃ τῆς οἰκίας του. Ἐνόησα ὅτι διὰ τὴν σήμερον δὲν ὑπάρχει ἐλπίς ὅπως πραγματοποιήσω τὰ σχέδιά μου πρὸς ἐξιχνίασιν τοῦ μυστηρίου. Ἄλλ' αὐριον θὰ ἐξευρεθῇ ἐξ ἀπαντος τρόπος πρὸς ἰκανοποίησιν τῆς περιεργείας μου, τὴν ὁποίαν ἐπηύξαμε καὶ ἡ γενικὴ πανταχοῦ καὶ παρὰ πάντων σιωπῆ ὡς πρὸς τὴν θυγατέρα τοῦ Κου Μελέτη. Οὕτε κατὰ τὰς διαφόρους ἐπισκέψεις καὶ ἀντεπισκέψεις, οὔτε κατὰ τὸ γεῦμα, οὔτε βραδύτερον εἰς τοῦ Κου Ἐπαρχοῦ, οὐδέ τις ἠρώτησε τὸν Κον Μελέτην περὶ τῆς Κας Ἐλένης. Ἐφαίνετο ὡς ἂν ὑπῆρχε γενικὴ τις συνεννόησις

ὅπως μὴ γείνη λόγος περὶ αὐτῆς ἐνώπιόν μας.

Ἡ Κυρία Ἐπαρχίνα, ἣτις δὲν εἶχε παρουσιασθῆ κατὰ τὴν πρωϊνὴν ἐπίσκεψίν μας, μᾶς ὑπεδέχθη μετὰ προθύμου καὶ ἀφελοῦς φιλοφροσύνης, μὴ ἀποκρούουσα τοὺς ἐκ προαιμιῶν ἐπίτιλους τῶν λοιπῶν προσκεκλημένων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς κοτόπτης, περὶ τὴν κατασκευὴν τῆς ὁποίας διεπρέπεν, ὡς φαίνεται, καθὼ Ρουμेलιώτισσα. Τὸ δεῖπνον ἦτο ἀξιόλογον, ἡ κοτόπτητα ἐδικαίωσε πληρέστατα τὴν φήμην τῆς Κυρίας Ἐπαρχίνας, αἱ προπόσεις εἰς ὑγείαν παρόντων καὶ ἀπόντων δὲν εἶχον τέλος, αἱ περὶ τὴν τράπεζαν συνομιλίαι ἦσαν ζωηραὶ, καὶ ἡ ὥρα παρήλθε, μέχρι βαθείας νυκτός, χωρὶς νὰ τὸ ἐνοήσωμεν.

Ἐπὶ τέλους ὁ Κος Μελέτης εὐρησετὴν νὰ μᾶς ὑποδείξῃ ὅτι ἡδυνάμεθα νὰ ἀναχωρήσωμεν.

Ὁ Κος Σπυράκης ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἔλθῃ τὸ πρωὶ νὰ μᾶς παραλάβῃ καὶ συνοδεύσῃ, καθὼς ἐσυμφωνήθη, διὰ νὰ ἴδωμεν τὰ ἀξιοπεριέργα τῆς νήσου.

Τὴν θύραν μᾶς ἤνοιξε καὶ πάλιν ἡ γραῖα ὑπηρετριά. Ἡ Κα Σοφία δὲν ἐφάνη, ἔτι δὲ ὀλιγώτερον ἡ Κα Ἐλένη. Εἰς ἀπάντησιν ἐρωτήσεως τοῦ Κου Μελέτη, ἀπορροῦντες δῆθεν διὰ τὴν μὴ ἐμφάνισίν των, ἡ Μαρία τὸν ἐπληροφόρησεν ὅτι αἱ κυριαὶ ἐκοιμήθησαν.

Τὸ καθ' ἡμᾶς, νομίζω ὅτι θὰ ἐκοιμώμεθα τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ ἂν ἔτι ἤρχοντο ὅλα τῆς νήσου τὰ ἐξωτικά νὰ στήσωσι χορὸν ἐντὸς τοῦ δωματίου μας. Τόσον εἴμεθα νυσταγμένοι! Ὁ Νίκος, ἀρούμενος θάρρος ἐκ τῆς περὶ ἀναχωρήσεως ἀποφάσεώς μας, ἐξηπλώθη ὑπὸ τὰς σινδύνας τῆς κλίνης του καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἐκοιμώμεθα καὶ οἱ δύο βαθείως.

Σ'

Τὸ πρωὶ ὁ Κος Σπυράκης ἦλθεν ἀπὸ τὰ ἐξημερώματα. Ἐκρουσεν ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν τὴν θύραν μας, μέχρις οὗ κατορθώσῃ νὰ μᾶς ἐξυπνήσῃ καὶ λάβῃ ἀπόκρισίν μας ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἦμεθα ἔτοιμοι.

Δὲν εἴχομεν ἐξηγηθῆ ὅτι θὰ ἔλθῃ τόσον ἐνωρίς καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἀποκρύψω ὅτι, δυσαρεστηθεὶς διὰ τὸ πρόωρον ἐξυπνήμα, τὸν ἔστειλα εἰς τὸν διάβολον. Οὕτε ἀναλαμβάνω νὰ διαβεβαιώσω ὅτι δὲν συμπεριέλαβα εἰς τὴν ἀποστολὴν καὶ τὸ σεβαστὸν πρόσωπον τοῦ Κου Μελέτη, διότι ἤμην πεπεισμένος ὅτι ἐκεῖνος διοργάνωσε καὶ τὰ τῆς ἐκδρομῆς ταύτης. Ἄλλὰ μὴ ἔχων τὴν ἐλαχίστην διάθεσιν νὰ ὑποβληθῶ βλακωδῶς εἰς τὰς μηχανορραφίας του, εἶχα σχηματίσει κ' ἐγὼ ἀπὸ χθὲς τὸ σχέδιόν μου, ὅπως ὑποσκάψω τὸ ἰδικόν του. Ἐνοεῖται ὅμως ὅτι δὲν τὸ ἐξεμυστηρέθη εἰς τὸν ἐξάδελφόν μου.

— Νίκο, εἶπα πρὸς αὐτόν, ἐνῷ ἐγερεθεὶς ἤδη ἐπλύνετο καὶ μὲ ἐπέπληττε διὰ τὴν ὀκνηρίαν μου. Δὲν εἶμαι εἰς τὰ καλὰ μου σήμερον. Προτιμῶ νὰ μείνω ἐδῶ. Πήγαίνε σύ μὲ τὸν Κον Σπυράκην.

Τὸ νὰ προφασισθῶ ἀδιαθεσίαν, ὕστερον ἀπὸ τὰ δύο ἀτελεύτητα χθεσινὰ γεύματα, δὲν ἦτο δύσκολον. Τὸ δύσκολον ἦτο νὰ πείσω τὸν Νίκον νὰ μὲ ἀφήσῃ μόνον. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς περιουσίας οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν μὲ ἀπεχωρίσθη. Εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὴν μητέρα μου νὰ μ' ἐπιβλέπῃ καὶ προσέχῃ διαρκῶς. Καὶ νὰ μὲ ἀφήσῃ τώρα μόνον! Καὶ ποῦ; Εἰς τὴν κατηραμένην ἐκείνην οἰκίαν!

Ἐπὶ τέλους καὶ μετὰ πολλὰ τὸν κατέπεισα, ὅτε ὁ Κος Σπυράκης ἠρώτησεν ἐξωθεν ἐὰν εἴμεθα ἔτοιμοι. Ὁ Νίκος τοῦ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Κου Μελέτη ἐντὸς τοῦ δωματίου. Ἠπόρησαν καὶ οἱ δύο ἰδόντες με εἰσέτι κατὰκοιτον. Ὁ οἰκοδεσπότης μάλιστα μάλιστα ἡδυνήθη νὰ ὑποκρύψῃ τὴν δυσαρεσκείαν του ὑπὸ τὴν εὐγένειαν τῶν τρόπων του. Ἡ ἀγγελία ὅτι ἤμην ἀδιάθετος τὸν συνωφρῶσε. Ἐπροσποιήθη ὅτι ἀνησυχεῖ περὶ τῆς υγείας μου, ἀλλὰ δὲν ἐξηπατώμην ἐγὼ ἐγνωρίζα ποῦ ν' ἀποδώσω τὴν ἀνησυχίαν του. Διὰ νὰ τὸν καθησυχάσω ἔσπευσα νὰ προσθέσω ὅτι, καὶ ἄνευ ἐμοῦ, ὁ Νίκος θὰ περιέλθῃ τὴν νήσον μὲ τὸν Κον Σπυράκην. Τὸ ψυχρὸν μειδιάμα τοῦ γέροντος δὲν ἐπρόδωσε τὴν ἐνδόμυχον εὐχαριστήσιν του.

— Ἄλλ' ὅμως δὲν θ' ἀναχωρήσετε ἀπόψε, εἶπε.

— Λυποῦμαι, ἀπεκρίθην, ὅτι δὲν δύναμεθα νὰ σὰς εὐχαριστήσωμεν ὡς πρὸς τοῦτο. Πρέπει ἀφεύκτως νὰ φύγωμεν.

Ἐπανελάβε τὰς χθεσινὰς διαμαρτυρήσεις, ἀλλ' ἰδὼν τὸ ἀμετάθετον τῆς ἀποφάσεώς μας, τὴν ἀπεδέχθη μετὰ λύπης, ἀπαιτῶν ὅμως ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ ἐπανέλθωμεν ἄλλοτε. Ἐδώκα ἄνευ δυσκολίας τὴν ζητούμενην ὑπόσχεσιν, ἀλλ' ὁ Νίκος ἐτήρησε σιωπὴν ἀξιοπρεπῆ.

Ἐν τούτοις ὁ Κος Σπυράκης πρέστρεπε τὸν ἐξάδελφόν μου νὰ μὴ βραδύνωσι περισσύτερον. Μᾶς ἀπεχαιρέτων δὲ καὶ οἱ δύο, ὅτε ὁ Κος Μελέτης ἀποτείνόμενος πρὸς τὸν ἀνεψιόν του,

— Ἀφοῦ, εἶπεν, οἱ κύριοι θέλουν καὶ καλὰ νὰ φύγουν ἀπόψε, πρὸς τί νὰ λάβῃ τὸν κόπον ὁ Κος Μαιμᾶς νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ Κάστρον; Τὸ ἀπλούστερον εἶνε νὰ καταβῆτε ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν Σιάλαν, ὅπου ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς πρὸς συνάντησίν σας. Ἄντι δὲ νὰ δειπνήσωμεν ἐδῶ βιαστικά, στέλλω τὸ δεῖπνον κάτω εἰς τὸ καφενεῖον καὶ τρώγομεν ἐκεῖ μὲ τὴν ἡσυχίαν μας, χωρὶς νὰ ἔχωμεν τὸν φόβον μὴ δὲν προφθάσωμεν τὸ ἀτμόπλοιον.

Ἐθαύμασα κατ' ἑμαυτὸν τὸ ἐντεχον τοῦ

νέου τούτου συνδυασμοῦ τοῦ Κου Μελέτη!

Ὁ Νίκος ἠρώτησε τότε τὸν Κον Σπυράκη κατὰ ποίαν ὥραν ὑπολογίζει ὅτι θὰ εὐρεθῶσιν εἰς τὴν Σκάλαν. Ἐπανέλαβεν ἐκεῖνος λεπτομερῶς τὰ τοῦ ἤδη γνωστοῦ προγράμματος, ὑπολογίζων πόση ὥρα ἀπαιτεῖται ἀπὸ σταθμὸν εἰς σταθμὸν, καὶ ἐβεβαίωσεν ὅτι θὰ φθάσῃσι κάτω εἰς τὸν λιμένα πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου.

— Πόθεν, ἠρώτησα, θὰ καταβῆτε εἰς τὴν Σκάλαν;

Ὁ Κος Σπυράκης ἐκτείνας τὴν χεῖρα πρὸς τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον ἀπεκρίθη·

— Ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριο ἀντικρυ' ὁ δρόμος δύσκολος, ἀλλ' εἰς τὸν κατήφορον δὲν παίρνει πολλὴν ὥραν.

— Καὶ πόσην ὥραν θέλει, ἐπάνω ἀπὸ τὰ ὑψώματα, ἀπ' ἐδῶ εἰς τὴν ἄκραν ἐκείνην;

— Μίαν ὥραν περίπου.

— Καλὰ! Ἐάν τὸ ἀπόγευμα ἔχω διάθεσιν διὰ περίπατον, ἔρχομαι καὶ σὰς ἐνταμόνω ἐκεῖ, εἰς τὰς πέντε, ὄχι ἀργότερα. Ὅποιος φθάσῃ πρῶτος περιμένει τοὺς ἄλλους.

— Σύμφωναι, ἀνέκραξεν ὁ Νίκος.

— Πῶς λέγεται τὸ μέρος, διὰ νὰ ἤξεύρω εἰάν χάσω τὸν δρόμον;

— Θὰ σὰς δώσω ὁδηγόν, ὑπέλαβεν ὁ Κος Μελέτης, εἰάν ἐπιμένετε νὰ ὑπάγετε εἰς ἐκεῖ.

— Εὐχαριστῶ. Ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ ἴδω τὴν θεάν ἀπὸ τὸ ὑψωμα ἐκεῖνο.

— Φαίνεται ὁ κόσμος ὅλος ἀπ' ἐκεῖ, εἶπε μετὰ θαυμασμοῦ ὁ Κος Σπυράκης.

— Πῶς λέγεται τὸ μέρος; τὸν ἠρώτησα καὶ πάλιν.

Ὁ Κος Σπυράκης ἔστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν Κον Μελέτην προτοῦ ἀποκριθῆ εἰς τὴν ἐρώτησίν μου.

— Τὰ Δύο Ἀδέλφια, εἶπεν.

— Λοιπὸν εἰς τὰς πέντε, ἐπανέλαβεν ὁ Νίκος.

Οἱ δύο ὁδοιπόροι μᾶς ἀπεχαιρέτησαν καὶ μετ' ὀλίγον ἠκούσθη ὁ κρότος τῶν ποδῶν τῶν ἡμιόνων τῶν ἐπὶ τῆς στενῆς λιθοστρώτου ὁδοῦ.

Ὁ Κος Μελέτης μὲ παρεκίνησε ν' ἀναπαυθῶ ὅσον θέλω καὶ μὲ ἐπληροφόρησεν ὅτι ὅπου ἐτοιμασθῶ θὰ τὸν εὐρὼ ἀναγινώσκοντα ἔξω εἰς τὴν αἴθουσαν.

Z

Πράγματι δὲν ἐβιάσθη. Ὁ Κος Μελέτης ἀνεγίνωσκε μετὰ προσοχῆς τὰς ἐφημερίδας τῶν Ἀθηναίων, τὰς ὁποίας εἶχε φέρει προχθὲς τὸ ἀτμόπλοιο. Μετὰ τὰς συνήθεις φιλοφρονήσεις καὶ ἀφοῦ τὸν διεβεβαίωσα ὅτι ἡ ἀδιαθεσία μου δὲν ἦτο ἀξία λόγου, μὲ ἐπρότεινε νὰ ἐξέλθωμιν εἰς περίπατον μικρὸν, μέχρις οὗ ἐτοιμασθῆ ἑντὸς ὀλίγου τὸ γεῦμα.

— Δὲν θὰ ἴδωμιν τὰς κυρίας πρὸ τοῦ γεύματος; ἠρώτησα.

— Ἐάν ἀγαπᾶτε, βεβαίως, εἶπεν ὁ Κος Μελέτης ἐγειρόμενος.

Ἠγέρθη καὶ ἐγώ.

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἐπρόσθεσε, νὰ ἴδω εἰάν εἶνε εἰς τὸ δωμάτιόν των.

Ἐμείνα μόνος. Ἐπὶ τέλους τὸ κατώρθωσα, θὰ τὴν ἴδω τὴν μυστηριώδη Κυρίαν Ἐλένην! Ἡ ἐπιδειξιότης μου ἐνίκησε τὴν πονηρίαν τοῦ πατρὸς της! Ἐπερίμενα τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀγαλλόμενος κατ' ἐμαυτὸν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν μου.

Δὲν ἐπερίμενα πολλὴν ὥραν.

— Ὅρισάτε, εἶπεν ὁ Κος Μελέτης ἐπιστρέψας εἰς τὴν αἴθουσαν.

— Θὰ σὰς παρακαλέσω μόνον, ἐπρόσθεσε σταθεῖς ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἴθουσας, νὰ μὴ ἀναφέρετε ἐνώπιον τῆς θυγατρὸς μου τὸ ὄνομα τοῦ ἐξαδέλφου σας.

Προτοῦ ἀνοίξῃ τὴν θύραν τοῦ δωματίου εἰς τὸ ὅποιον μὲ ὠδήγει, ἐστάθη πάλιν.

— Θὰ ἰδῆτε ὅτι ἡ κόρη μου δὲν εἶνε πολὺ ὁμιλητικὴ...

Διεκόπη καὶ ἐδίστασεν, ὡς ἂν ἤθελε νὰ εἴπῃ πλειότερα, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν.

— Ὅρισάτε!

Εἰσῆλθομεν ἐντὸς τοῦ δωματίου.

Ἡ Κυρία Σοφία διακόψασα τὸ ράψιμόν της ἠγέρθη καὶ ἔλθοῦσα πρὸς ἡμᾶς μοι ἔτεινε φιλοφρόνως τὴν χεῖρα, ἐρωτῶσα μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος περὶ τῆς ὑγείας μου. Δὲν ἤξεύρω τί καὶ πῶς ἀπεκρίθη. Οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἦσαν προσηλωμένοι εἰς τὴν νέαν πρὸς τὴν ὁποίαν ἐπλησίασεν ὁ Κος Μελέτης.

Ἐκάθητο πλησίον τοῦ παραθύρου, μὲ βιβλίον ἀνοικτὸν ἐπὶ τῶν γονάτων. Κύψας τὴν κεφαλὴν ὁ Κος Μελέτης ἐψιθύρισε τι πρὸς αὐτήν, ἔπειτα στρεφόμενος πρὸς ἐμέ,

— Ἡ κόρη μου, εἶπε.

Ἐπλησίασα καὶ τὴν ἐχαιρέτησα. Ἡ νέα ἠγέρθη βραδέως, μοι ἔτεινε βραδέως τὴν χεῖρα, ὡς ἂν ἦτο κόπος πᾶσά της κινήσει, καὶ τὰ χεῖλη της βραδέως ἐπρόφερον:

— Καλῶς ὠρίσατε.

Μόλις ἠκούετο ἡ φωνή της.

Συνέβαλεν ἄρα γε εἰς τὴν βαθεῖαν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἐπροξένησεν ἡ καλλονή της, ἡ ἄφατος μελαγχολία ἢ ἀπεικονιζομένη εἰς τὴν ὄλην μορφήν της, εἰς πᾶσάν της κινήσιν;

Ἦτο ἀπλουστάτη ἡ πένθιμος ἐνδυμασία της, ἀλλὰ δὲν ἀπέκρουπε τὴν χάριν τοῦ ὠραίου της ἀναστήματος. Ἦτο ὑψηλὴ, οἱ δὲ ὠμοὶ της, ὡς ἀρχαίου ἀγάλματος, χαριέντως προσκλίνοντες ἀπὸ τὸν εὐλύγιστον λαιμόν της μέχρι τῶν ἄρμων τῶν βραχιόνων, ἔδιδον εἰς τὸ παράστη-

μά της τὸν τύπον εὐκνησίας ὅπως ἀντιθέτου πρὸς τὴν βραδύτητα τῶν ἀψύχων κινήσεών της.

Ἐφερεν ἐπὶ κεφαλῆς μανδύλιον μαῦρον ἀμελῶς δεμένον ὑπὸ τὸν πώγωνα, τὸ δὲ πένθιμον τοῦτο περιθώριον περιέκλειε πρόσωπον σιτόχρουν ὠσειδῆς, κανονικώτατον. Τὸ ἤσυχον βλέμμα τῶν μεγάλων μαῦρων ὀφθαλμῶν της ὑπὸ τὰς μακρὰς καὶ πυκνὰς βλεφαρίδας των, τὰ ὠχρὰ ἄνευ μειδιάματος χεῖλη της, ἐξέφραζον λύπην βαθεῖαν, ἀλλὰ λύπην ἥτις σιωπᾷ, δὲν ἐπιζητεῖ παρηγορίαν, οὔτε εἶνε ἐπιδεικτικὴ παρηγορίας, λύπην μὲ τὴν ὁποίαν ζῆ τις καὶ μὲ τὴν ὁποίαν θ' ἀποθάνῃ.

Μ' ἐγοήτευσεν ἡ θεὰ της, καθὼς γοητεύει ἡ θεὰ εἰκόνας εὐσεβοῦς ἢ σεμνοῦ ἀγάλματος. Ἡ ὄψις της ἐνέπνεε τὴν συμπάθειαν καὶ ἐπέβαλλε τὸ σέβας. Τὸ πᾶν περὶ αὐτὴν ἦτο ὡς ἂν ἔλεγε: Δὲν εἶμαι τοῦ κόσμου τούτου!

Ἡ Κα Σοφία ἐπανέλαβε τὴν ὁμιλίαν, ἐπιδεικτικῶς καὶ μετὰ πολλῆς εὐχερείας μεταβαίνουσα ἀπὸ ἐν ἀντικείμενον εἰς ἄλλο, τὴν ὑπεβοήθει δὲ καὶ ὁ Κος Μελέτης, εἰ καὶ μετρῶν τὰς λέξεις κατὰ τὴν συνήθειάν του. Ἐπροσπάθουν καὶ ἐγὼ ἐπίσης, τὸ κατὰ δύναμιν, νὰ μὴ ἀφήσω τὴν συνδιάλεξιν νὰ διακοπῆ, ἀλλὰ βεβαίως οὔτε σήμερον δύναμαι, οὔτε τότε ἀμέσως θὰ ἠδύναμην νὰ εἴπω περὶ τίνος ἦτο ὁ λόγος.

Ἡ Κυρία Ἐλένη δὲν εἶπε λέξιν οὔτε διαρκούντος τοῦ γεύματος, οὔτε κατόπιν, μέχρις οὗ ἐγερθεῖς, διὰ νὰ προετοιμάσω δῆθεν τὰ πράγματά μου, ἀπεχαιρέτησα τὰς κυρίας καὶ ἐξῆλθα τοῦ δωματίου.

Παρηκολούθει ἄρα γε τὰς ὁμιλίας μας; Ἐπρόσεχε; Δὲν γνωρίζω.

Γνωρίζω μόνον ὅτι ἐκλείσθη εἰς τὸ δωμάτιόν μου πλήρης μελαγχολίας, μὲ τὴν εἰκόνα τῆς ὠραίας ἐκείνης τεθλιμμένης νέας ἀνεξαλείπτως ἐντετυπωμένην εἰς τὸν νοῦν μου. Ἠσυχνόμην διὰ τὴν περιέργειάν μου. Τί δικαίωμα εἶχα ἐγὼ ν' ἀναμιχθῶ εἰς τὴν ἄγνωστον λύπην τῆς σεβασμίας ταύτης οἰκογενείας; Διατί ν' ἀποκαλύψω τὸ μυστικόν της; Ἡ συνκίσθησις τοῦ ἀτόπου τῆς πολυπραγμοσύνης μου μετέτρεπε εἰς ὀργὴν κατὰ τοῦ καθηγητοῦ, ὅστις μᾶς ἔστειλε νὰ διαταράξωμιν τὴν ἡσυχίαν τῆς πένθιμου οἰκίας τοῦ Κου Μελέτη. Μετὰ πόσης φροντίδος, μετὰ πόσης στοργῆς καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ του περιέβαλλον τὴν ὑπαρξίν τῆς δυστυχούς νέας, καὶ ἐγώ, ἀντὶ νὰ σεβασθῶ τὸ πένθος τὸ ὅποιον τοὺς ἐπεσκίαζε, μετεβλήθη εἰς ὠτακουστὴν καὶ ἐμμηχανώμην σχέδια πρὸς ἀποκάλυψιν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τέλους ἦσαν ξένα πρὸς ἐμέ!

Ἐβάδιζα ἄνω καὶ κάτω ἐντὸς τοῦ δωματίου, μεμφόμενος τὴν διαγωγὴν μου καὶ καταδικάζων τὴν ἀδιακρισίαν μου.

Ἦνοιξα τὸ παράθυρον ὅπως διασκεδάσω τὰς σκέψεις μου διὰ τῆς θεᾶς τῆς φαιδρᾶς κοιλάδος καὶ τῆς κυανῆς θαλάσσης. Τὸ ἀγριὸν ἀπέναντί μου ἀκρωτήριο ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν μνήμην μου τὴν μετὰ τοῦ Κου Σπυράκη καὶ τοῦ Νίκου συμφωνηθεῖσαν ἐκεῖ συνάντησιν. Ἰδοῦ τὸ καλλίτερον μέσον πρὸς διασκεδάσιν τῆς μελαγχολίας ἢ ὁποῖα μ' ἐκυρίευε. Ὁ περίπατος θὰ μὲ ἀπασχολήσῃ εὐαρέστως, ἐπισπεύδεται δὲ οὕτω καὶ ἡ ἀναχώρησίς μου ἀπὸ τὴν οἰκίαν ὅπου συνησθάνομην ὅτι, καὶ ἄνευ τοῦ Νίκου, ἀπέβαιεν ὀχληρὰ ἡ παρουσία μου.

Ἦτοιμάσθη λοιπὸν καὶ ἐξῆλθα τοῦ δωματίου πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ Κου Μελέτη, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβεν εὐγενῶς τὴν φροντίδα τοῦ νὰ στείλῃ τὰ κιβώτιά μου εἰς τὴν Σκάλαν. Μεθ' ὅλας δὲ τὰς παρακλήσεις μου νὰ μὴ ἐνοχληθῆ, μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι θὰ καταβῆ καὶ ὁ ἴδιος διὰ νὰ μᾶς φιλεύσῃ καὶ ἀποχαιρέτησῃ. Ἡθέλησε νὰ μὲ ἀποτρέψῃ ἀπὸ τὸν περίπατον μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου, προτείνων νὰ καταβῶμιν ὁμοῦ μετ' ὀλίγων ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν Σκάλαν, ἀλλ' ἰδὼν ὅτι δὲν μετεπειθόμην μὲ ἐσύστησε, τούλάχιστον, νὰ μὴ ὑπάγω πεζὸς διὰ νὰ μὴ κουρασθῶ. Οὐδ' εἰς τοῦτο ἐπείσθη, ἀλλ' οὐχ ἤττον ὁ φιλόξενος γέρον διέταξε τὸν Παντελῆν νὰ μὲ συνοδεύσῃ, σύρων διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον καὶ ἐν ζῶον πρὸς ἀνάβασιν.

H

Ἡ ὁδὸς παρηκολούθει τὴν κορυφὴν τῶν ὑψώματων τὰ ὁποῖα, περικυκλοῦντα τὴν κοιλάδα, ἤρχιζον ἀπὸ τὸ Κάστρον καὶ ἀπέληγον εἰς τὸ ἀπέναντι αὐτοῦ ἀκρωτήριο. Καθ' ὅλον αὐτῆς τὸ διάστημα ἔβλεπα κάτωθεν μου τὴν φαιδρὰν καλλιεργημένην κοιλάδα καὶ πέραν αὐτῆς τὴν θάλασσαν, ἐκ δὲ τοῦ ἄλλου μέρους ἐφαίνοντο τὰ εὐρεὰ τῆς νήσου ὀροπέδια κλίνοντα βαθμιαίως πρὸς τὸ πέλαγος, κεκαλυμμένα δὲ ἀναμιξῆ ὑπὸ ἀμπέλων καὶ ὑπὸ ἀγρῶν θερισμένων ἤδη. Αἱ οἰκίαι δύο χωρίων καὶ μία μεγάλη μονὴ ἐφαίνοντο μακρόθεν, εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν.

Ὁ ἀήρ τῆς θαλάσσης, τὸ ἄρωμα τῶν σχοίνων, ἡ ταχυτέρα ὡς ἐκ τῆς ἀσκήσεως κυκλοφορία τοῦ αἵματος, τὰ πάντα συνετέλουν εἰς τὸ νὰ μὲ ζωογονήσωσι. Ἐβάδιζα ταχέως καὶ ἀπελάμβανα πλήρη τὴν ἡδονὴν τοῦ ὠραίου ἐκείνου ἔσπερινου περιπάτου, αἱ δὲ μελαγχολικαὶ ἐντυπώσεις μου, χωρὶς οὐδαμῶς ν' ἀποσβεσθῶσιν, ἔπαυον ὁμοῦ νὰ πιέζωσιν ὡς πρότερον τὴν φαντασίαν μου.

Ὁ Παντελῆς μὲ παρηκολούθει σύρων τὸ ζῶόν του.

Ὅτε ἐπλησιάσαμεν εἰς τὴν ἄκραν, ἡ ὁμαλὴ μέχρι τοῦδε ὁδὸς στενομένη μετεβλήθη εἰς ἀνή-

φορον ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τραχὺν καὶ ἀπότομον, κάμπτοντα βαθμηδὸν ὅπως ἀνέληθῃ διὰ τῆς πλευρᾶς τοῦ βράχου μέχρι τῆς κορυφῆς του. Μετ' ὀλίγον ἡ ἀτραπὸς διεκλαδοῦτο καταβαίνουσα, διὰ κλίσεως καθέτου σχεδόν, εἰς τὴν κοιλάδα, πρὸς τὸ μέρος τῆς Σκάλας. Ὁ ἀνήφορος ἐξακολουθῶν ἐγένετο δύσβατος καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἐπικίνδυνος. Ἡ ἀτραπὸς παρηκολούθει τὴν ὄφρυν τοῦ βράχου. Οἱ κρημνοὶ κάτωθεν μου ἦσαν φοβεροί, ἐκ δὲ τοῦ ὕψους ἐκείνου ἐβλεπα τὴν θάλασσαν ἀφρίζουσαν εἰς τοὺς πόδας των καὶ ἤκουα τὸν ἤσυχον ρόχθον τῆς. Ὁ Παντελής πλησιάζας μὲ ἐπρότεινε ν' ἀναβῶ εἰς τὸ ζῶν του, ἀλλ' ἠρνήθηθῃ θεωρῶν ἀσφαλέστερον νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς τοὺς ἰδικούς μου πόδας ἢ εἰς τοὺς πόδας τῆς ἡμιόνου του. Ἀνάβαντα ἀσθμαίνων, ἀκουσίως δὲ ἀνελογιζόμενη ὅτι ἤμην εἰσέτι εἰς ἀνάρρωσιν. Ἀνὰ πᾶν βῆμα ἤλπιζα ὅτι θὰ ἴδω τὴν κορυφὴν καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆς παρεκκλήσιον, ἀλλ' οὔτε ἡ κορυφὴ ἐφαίνετο εἰσέτι, οὔτε τὸ παρεκκλήσιον, τὸ δὲ βᾶδιμά μου ἐγένετο ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον βραδύτερον.

Ἐπὶ τέλους ἐφάνη ἡ κορυφὴ, συγχρόνως δὲ, πρὸς ἄκραν μου εὐχαρίστησιν, εἶδα εἰς μικρὰν ἀπόστασιν τὸν Νίκον καὶ τὸν Κον Σπυράκη, οἵτινες ἀναβάντες ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους, ἴσταντο ἐνώπιον τοῦ μικροῦ παρεκκλησίου. Δὲν ἐστράφησαν πρὸς ἡμᾶς. Δὲν μᾶς ἤκουσαν. Ὁ νότιος ἀνεμος, ἀπὸ τὸν ὅποιον μᾶς ἐπροφύλαττον μέχρι τοῦδε τὰ πλευρὰ τοῦ βράχου, ἐσύριζεν ἐκεῖ ἐπάνω ἀνεμπώδιτος. Ἡθέλησα νὰ φωνάζω πρὸς αὐτούς, ἀλλ' ἡ φωνὴ δὲν ἐξήρχετο ἐκ τοῦ ἀσθμαίνοντος στήθους μου.

Ὁ Νίκος ἐβλεπε τὸ παρεκκλήσιον. Τί παρήρει μετὰ ποσαύτης προσοχῆς;

Ἡμεθα ὅλως διόλου πλησίον ὅτε ὁ Κος Σπυράκης ἀκούσας τὰ βήματα ἐστράφη πρὸς ἡμᾶς καὶ ἦλθεν εἰς συνάντησίν μου. Ἐστρεψε καὶ ὁ Νίκος τὴν κεφαλὴν ἀλλὰ δὲν ἐσάλυσε. Ἐξέτεινε τὴν χεῖρα καὶ μὲ προσεκάλεσε σιωπηλῶς νὰ πλησιάσω. Ἐπλησίασα. Τότε ἐνόησα διατὶ ἡ προσήλωσις του.

Ἡ ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ δωματίου μας εἰκὼν ἦτο πιστὴ παράστασις τοῦ παρεκκλησίου ἐκείνου. Ἐκατέρωθεν τῆς θύρας του ἦσαν ζωγραφισμένοι διὰ μαύρης βαφῆς δύο μεγάλοι σταυροί, ὑπὸ ἕκαστον σταυρὸν δύο ὅστ' αἰχασί, ὑπὸ τὰ ὅστ' αἰχασί, ὑπὸ δὲ τὸ κρανίον τὰ αὐτὰ κεφαλαῖα γράμματα, Ν ἀριστερόθεν καὶ Μ δεξιόθεν. Μόνον τὸ ἐκ σταυρῶν καὶ κρανίων περιθώριον δὲν ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ παρεκκλησίου. Ἡ ἐπὶ τῶν φύλλων τῆς θύρας ἐπιγραφή, ἀποσβεσθεῖσα ὑπὸ τῆς βροχῆς καὶ τῶν ἀνέμων, δὲν ἀνεγινώσκετο πλέον. Ἰδοὺ ἡ κλεῖς τοῦ μυστηρίου! Ἡδυνάμην ἐπὶ τέλους ἐνταῦθα νὰ πληροφορηθῶ τὴν ἀλήθειαν! Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ ἐκ-

φέρω τὴν ἐρώτησιν, ἡ ὅποια μοῦ ἤρχετο εἰς τὰ χεῖλη.

— Δὲν εἶναι περιέργων τὸ πρᾶγμα; μὲ ἠρώτησε ταπεινῇ τῇ φωνῇ ὁ Νίκος.

Ἐκίνησα σιωπηλῶς τὴν κεφαλὴν. Κατὰ τὴν ὄραν ἐκείνην ὁ πλειότερον συγκεκλιμένος ἐκ τῶν δύο ἡμῶν δὲν ἦτο βεβαίως ὁ ἐξάδελφός μου. Ἐνώπιον τοῦ πρωτοτύπου τῆς ἐπὶ τοῦ τοίχου εἰκόνας, ἐφαίνοντο διαλυθέντες οἱ προληπτικοὶ φόβοι του καὶ ἐξήφθη ἡ περιέργειά του, ἐνῶ ἄλλαι σκέψεις ἐδέσμευον τὴν ἰδικήν μου. Στραφεὶς πρὸς τὸν Κον Σπυράκη εἶπεν αἰφνης, ἀνευ οἰουδ' ἕποτε προσιμίου:

— Δὲν μᾶς λέγεις τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ τοῦ παρεκκλησίου;

Ὁ Κος Σπυράκης προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσε καὶ δὲν ἀπεκρίθη. Ἐννοῶν τὸ αἷτιον τῆς σιωπῆς του, ἀπέτεινα πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον.

— Τὸν ἡγάπα λοιπὸν πολὺ τὸν Νίκον ἢ Κυρίαν Ἐλένη; ἠρώτησα.

Ὁ Κος Σπυράκης μὲ προσέβλεψεν ἐκπληκτος.

— Πῶς τὸ γνωρίζετε; ἠρώτησε.

Ἐκίνησα τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν χεῖρα, ὡς ἂν ἔλεγα: «Τὸ γνωρίζω καὶ τοῦτο ἀρκεῖ».

— Ἄχ, κύριοι, ἐπανέλαβε μετὰ βραχεῖαν σιωπὴν ὁ Κος Σπυράκης ἐκείνο τὸ ὅποιον ἤμπορῶ νὰ σᾶς εἴπω εἶναι ὅτι ὁ Νίκος τὴν ἡγάπα περιπαθῶς. Ἄλλ' ἐκράτει μυστικὸν τὸν ἔρωτά του. Οὔτε ὁ Κος Μελέτης τὸν ἐνόησεν οὔτε ὁ πατήρ του. Καὶ ὅμως ὁ Νίκος ἦτο ἐδῶ πάντοτε, ὑπὸ τὰ βλέμματά των, ἐνῶ ὁ ἀδελφός του ἔλειπε, σπουδάζων εἰς τὰ ξένα. Δὲν ἦτο φυσικὸν αὐτόν, τὸν ὅποιον παιδιόθεν ἐγνώριζε, τοῦ ὁποίου ἠσθάνετο τὴν μυστικὴν λατρείαν, αὐτόν ν' ἀνταγαπᾶ καὶ ἡ Ἐλένη; Ἄλλ' οἱ γέροντες δὲν τὰ βλέπουν αὐτὰ, δὲν τὰ καταλαμβάνουν! Ὁ πατήρ αὐτῶν ἐδῶ, — καὶ ἔδειξε τοὺς δύο σταυρούς, — ἤθελε, κατὰ τὴν ταξιν, νὰ πρωτονομφεύσῃ τὸν Μίχον, τὸν πρωτότοκον, ὁ δὲ Κος Μελέτης ἐνόμισεν ὅτι ἐξασφαλίζει τὴν εὐτυχίαν τῆς θυγατρὸς του διδῶν αὐτὴν κατὰ πρότιμῃσιν εἰς τὸν ἐπιστήμονα, τὸν ἱατρόν!...

Ὁ Κος Σπυράκης διέκοψε τὸν λόγον. Τὸ συνήθως παιδρὸν πρόσωπόν του συναφρούθη. Θλιβεραὶ ἀναμνήσεις ἐπέβησαν τὸν νοῦν του, ἐφαίνετο δ' εὐρίσκων ἀντικρούσιν εἰς τὴν πρὸς ἡμᾶς διακοίνωσιν τῶν στοχασμῶν του. Ὡμίλει πρὸς ἡμᾶς ὡς πρὸς εἰδότας.

— Ἐδῶ, ἐξηκολούθησεν, ἐδῶ εἰς αὐτὸν τὸν κρημνὸν ἐγενεῖ ἡ φοικτὴ πάλῃ. «Οὐτ' ἐγὼ οὐτ' ἐκείνος» εἶπεν ὁ Νίκος, ὅτε ἔμαθεν ἐξαίφνης τὴν ἀπόφασιν τοῦ πατρὸς του, ὀλίγας ἡμέρας ἀφοῦ ἐπανῆλθεν ὁ Μίχος μὲ τὸ δίπλωμά του. Οἱ ἀρραβῶνες ἐπρόκειτο νὰ γείνουν ἐπισήμως τὴν ἐσπέραν. Ἐτραξεν ὁ Νίκος ἀπὸ τὸν πατέρα του

εἰς τὸν Κύριον Μελέτην. Κύριος οἶδε πῶς ἠρέθισαν οἱ δυογέροντες τὸν νέον μὲ τὰς δριμύεις ἐπιπλήξεις των, Κύριος οἶδε τὶ λόγους ὀργίλους ἀντήλλαξαν! Ἦτο ἐξω φρενῶν ὁ δυστυχῆς! «Οὐτ' ἐγὼ οὐτ' ἐκεῖνος!» καὶ ἐξήλθε ἀπὸ τὸ Κάστρον. . . Ἀλλὰ, κύριοι, πρὸς τί σᾶς τὰ λέγω αὐτὰ; Τὸ τέλος τὸ γνωρίζετε.

— Δὲν τὸν ἠκολούθησε κανεὶς; ἠρώτησα.

— Ποῖος νὰ φαντασθῇ τί ἐμελλε νὰ συμβῇ! Καὶ οὔτε θὰ ἐγένετο γνωστὸν τὸ τί συνέβη, ἐάν, κατὰ σύμπτωσιν, δὲν ἀνέβαινε τὴν ὄραν ἐκείνην ἐδῶ, κατόπιν τοῦ Νίκου, ὁ μόνος μάρτυς αὐτόπτης τοῦ δράματος, ὁ Παντελής, αὐτὸς ἐδῶ.

Ἐστράφημεν καὶ οἱ τρεῖς πρὸς τὸν Παντελῆν, ὅστις ἐκάθητο καταγῆς, εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπόστασιν, στρέφον τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἐκράτει ἐκ τοῦ σχοινίου τὸ ζῶν του, τὸ ὅποιον ἔβασκε μεταξὺ τῶν ἀκανθῶν ἐπὶ τῆς μικρᾶς τριγώνου ἐκτάσεως τῆς χωριζούσης τὸ παρεκκλήσιον ἀπὸ τὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ, τὸ ἐκράτει δὲ σφικτὰ προσέχων μὴ τὸ ζῶν πλησιάσῃ πέρα τοῦ δέοντος εἰς τὴν ἄκραν.

Ὁ Κος Σπυράκης ἐπανέλαβε τὸν λόγον.

— Ὁ Μίχος εἶχεν ἔλθει ἀπὸ πρώτας εἰς τὰ κτήματά των ἐδῶ πλησίον, ὅπισθεν τοῦ κρημνοῦ. Πρὸ ὀλίγου ἐπεράσαμεν ἀπ' ἐκεῖ μὲ τὸν Κον Μαιμᾶν. Ἐκεῖ ἐπήγαγεν ὁ Νίκος πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἀδελφοῦ του. Ποῖος ἤξευρε τί εἶχε κατὰ νοῦν νὰ εἴπῃ, καὶ πῶς νὰ ὁμιλήσῃ! Δυστυχῶς συνητηθήσαν ἐδῶ! Ὁ Παντελής ἀναβαίνων κατόπιν τοῦ Νίκου δὲν ἐβλεπεν ἀκόμη τὸν Μίχον. Εἶδε μόνον τὸν Νίκον νὰ σταθῇ ἐξαφνα εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀνηφόρου, νὰ σύρῃ ἀπὸ τὴν ζώνην τὴν μάχαιράν του καὶ νὰ τὴν ρίψῃ εἰς τὴν θάλασσαν! Ὅσον ἐπλησίαζεν ὁ Παντελής, ἤκουε τὰς φωνὰς τῶν δύο ἀδελφῶν, φωνὰς ἐξηγριωμένας. Ἐπειτα, διὰ μίαν, σιωπὴ! Ὅτε ἐπὶ τέλους ἀνέβη ἐδῶ ὁ Παντελής, δὲν ἦτο πλέον εἰς καιρὸν νὰ τοὺς χωρίσῃ. Ἐνηγκαλισμένοι, ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν στενὴν λωρίδα γῆς, ἐπάλαμον. Ἦσαν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κρημνοῦ.

... Ἐπεσαν καὶ οἱ δύο ἁμοῦ καὶ ἓνα μόνον κρότον ἤκουσεν ὁ Παντελής ὅτε ἐβυθίσθησαν κάτω εἰς τὴν θάλασσαν. . .

— Κύρ Σπυράκη, ἀνέκραξεν ὁ Παντελής χωρὶς νὰ ἐγερθῇ. Βλέπω τὸν καπνόν.

— Δὲν εἶναι ἀκόμη ὄρα νὰ φανῇ τὸ ἀτμόπλοιον!

— Τὸ βοηθεῖ ὁ ἀνεμος, ἐπρόσθεσεν ὁ Παντελής.

Ὁ Κος Σπυράκης, περικλείων τοὺς ὀφθαλμούς διὰ τῶν χειρῶν, παρετήρησε τὸν ὄριζοντα, ὅπου εἰ ἰδικοί μας ἀγύμναστοι ὀφθαλμοὶ δὲν διέκρινον οὔτε καπνόν, οὔτε τίποτε.

— Πραγματικῶς! ἀνέκραξε. Στρεφόμενος δὲ

πρὸς ἡμᾶς, Κύριοι, εἶπε, θὰ τὰ φέρωμεν ἴσα ἴσα. Ἔως οὐ νὰ καταβῶμεν εἰς τὴν Σκάλαν καὶ νὰ δειπνήσετε, τὸ ἀτμόπλοιον θὰ εἶναι καὶ φθασμένον. Ἄν ἀγαπᾶτε, πηγαίνωμεν.

— Ἐμπρός, ἀνέκραξεν ὁ ἐξάδελφός μου, καὶ ἠκολούθησε τὸν Παντελῆν, ὅστις ἐπροπορεύθη ἀμέσως, σύρων τὸ ζῶν του.

Ἐστρεψα ἄπαξ ἔτι τὸ βλέμμα πρὸς τὴν προσοψιν τοῦ παρεκκλησίου καὶ ἐβάδισα μετὰ τοῦ Κυρίου Σπυράκη πρὸς τὸν κατήφορον.

— Κύριε Σπυράκη, ἠρώτησα, τί εἶδους νέος ἦτο ὁ δυστυχῆς αὐτὸς Νίκος;

— Πῶς τί εἶδους;

— Ἦτο ξανθός, μαυριδερός; . . Ἐπὶ τέλους, ὁμοίαζε μὲ κανένα ἀπὸ ἡμᾶς ἐδῶ;

Ὁ Κος Σπυράκης ἐσκέφθη ἐπ' ὀλίγον προτοῦ ἀποκριθῇ.

— Μᾶλλον μὲ τὸν Κύριον Μαιμᾶν παρὰ μὲ σᾶς ἢ μὲ ἐμέ.

Ἡμεθα ἤδη εἰς τὸ ἄκρον τῆς κορυφῆς.

— Προσοχὴ ἐδῶ, εἶπεν ὁ Κος Σπυράκης. Ἡ ἀρχὴ τοῦ κατηφόρου εἶναι ἐπικίνδυνος. Ὀλίγον παρακάτω δὲν ἔχει φόβον, διότι καὶ ἂν σκοντάψῃ κανεὶς δὲν θὰ κρημισθῇ εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἦτο ἀληθῶς ἐπικίνδυνον τὸ μέρος. Μοῦ ἐφάνη δὲ τότε πολὺ ἐπικινδυνώδεστον ἢ ὅτε ἀνηρχόμεν. Ἄλλ' οὐδὲν ἀπευκαίον συνέβη καὶ κατέβημεν ταχέως καὶ σώοι εἰς τὴν κοιλάδα.

Ὁ ἥλιος εἶχε δύσει ὅτε ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Σκάλαν.

Θ

Ὁ Κος Μελέτης μᾶς ἐπερίμενε. Κάτωθεν δὲν ἐφαίνετο ὁ καπνὸς τοῦ ἀτμοπλοίου, κρυπτομένου ἀπὸ τὸ πρόεγον ἀκρωτήριον, ὥστε δὲν ἐγνώριζον εἰσέτι ἐκεῖ ὅτι θὰ ἔλθῃ πρὸ τῆς συνήθους ὄρας. Ἀλλὰ τὸ δεῖπνον ἦτο ἐτοιμον καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ στρωθῇ ἡ τράπεζα ἐντὸς τοῦ μικροῦ καφενείου.

Δὲν ἀντηλλάξαμεν πολλὰς λέξεις κατὰ τὸ δεῖπνον. Ἐπρώγαμεν ἐν βίᾳ, ἡ δὲ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ καφενείου κίνησις ἀπησχόλει καὶ τῶν τριῶν μας τὴν προσοχὴν. Οἱ ἐτοιμοὶ πρὸς ἀπόπλουον νησιώται, καὶ οἱ περιμένοντες ἐπιβάτας, ἐπήγαγον, ἤρχοντο, ὠμίλου, ἐφώναζον, ἐχώριζον τὰ πράγματά των, τὰ ἐφόρτονον ἐντὸς τῶν ὀλίγων λέμβων τῆς Σκάλας, ἐν συνόλῳ ἡ βοή καὶ ὁ θόρυβος δὲν μᾶς ἐπέτρεπον νὰ συνομιλήσωμεν ἡσύχως μετὰ τοῦ Κου Μελέτη, καὶ ἂν ἔτι εἴχομεν πολλὴν πρὸς τοῦτο διάθεσιν.

Ἀφοῦ ἀπεγεύθημεν, ἐξήλθομεν τοῦ καφενείου. Ὁ ἐξάδελφός μου μετὰ τοῦ Κου Σπυράκη διηθύνθησαν πρὸς τὴν λέμβον διὰ νὰ ἴδωσιν ἂν ἦσαν ἐν τάξει τὰ φορτωθέντα ἤδη ἐντὸς αὐτῆς κιβώτιά μας. Ὁ Κος Μελέτης καὶ ἐγὼ ἐπερι-

πατούμεν βραδέως ἐπὶ τῆς ἄμμου, ἀπομακρυνόμενοι τῆς παρὰ τὸ καφενεῖον τύρβης.

Ὁ γέρον ἐφάνετο ὅτι ἐπεθύμει καὶ νὰ εἶπῃ. Πράγματι, μετὰ τινων λεπτῶν σιωπῆν, διέκοψε τὸν περιπάτον καὶ μετὰ τῆς μεμετρημένης φράσεώς του,

— Κύριέ μου, εἶπε, σὰς χρεωστῶ μὲν ἐξήγησιν. Σὰς τὴν χρεωστῶ τὸσον μᾶλλον καθόσον ἐννοῶ κάλλιστα ὅτι ἐπισπεύδετε τὴν ἀναχώρησίν σας ἐκ λεπτότητος καὶ σὰς ἐντρέπομαι διὰ τὸν τρόπον μὲ τὸ ὅποιον σὰς ὑπεδέχθην εἰς τὴν οἰκίαν μου.

— Ὡ, Κύριε Μελέτη! ἀνέκραξα. Εἴμεθα εὐγνώμονες διὰ τὴν πρόθυμον καὶ φιλικὴν δεξιῶσίν σας, ἀπ' ἐναντίας δὲ ἡμεῖς χρεωστοῦμεν νὰ σὰς ζητήσωμεν συγγνώμην δι' ὅσῃ ἐνόχλησιν καὶ ἀνησυχίαν σὰς ἐπροξενήσαμεν. Ἄλλ' οὔτε ὁ Κύριος Μαιμᾶς οὔτ' ἐγὼ ἐγνωρίζαμεν ὅσα τώρα γνωρίζομεν.

Ὁ γέρον ἐστρεψε πρὸς ἐμέ τοὺς ὀφθαλμούς, ἀλλ' ἐξηκολούθησα, χωρὶς νὰ φανῶ ὅτι παρετήρησα τὴν ἀπορίαν του.

— Δὲν πταίωμεν ἡμεῖς, Κύριε Μελέτη. Ὁ Κύριος καθηγητὴς πταίει, ὅστις μᾶς ἐσύστησεν εἰς τὴν φιλοξενίαν σας, χωρὶς νὰ μᾶς εἶπῃ τίποτε.

— Δὲν πταίετε οὔτε σεῖς οὔτ' ἐκεῖνος. Δὲν ἐπεσεκέθη πρὸ ἐτῶν τὴν πατρίδα καὶ ἀγνοεῖ τὰ καθέκαστα τῆς θλιβερᾶς μας ὑπάρξεως. Ἡ οἰκία μου δὲν εἶναι πλέον ἀνοικτὴ καθὼς ἄλλοτε. Ἀπέμαθα νὰ δέχομαι φίλους. Ἄλλὰ τὴν ἐσπέραν ὅτε ἐκρούσατε τὴν θύραν μου ἐχάρην. Ἡ πρώτη μου ἀμέσως σκέψις ἦτο ὅτι ἡ παρουσία σας ἴσως συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ φέρῃ τροπὴν εὐχάριστον εἰς τὴν κατάστασιν τῆς θυγατρὸς μου. Ἀτυχῶς ἡ ἐντύπωσις τὴν ὁποίαν ἐπροξένησεν εἰς τὴν ἀδελφὴν μου ἡ ὁμοίότης τοῦ Κου Μαιμᾶ μὲ τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον νέον...

Ὁ γέρον ἐσιώπησε.

— Λυποῦμαι κατάκαρδα, ὑπέλαβα, διὰ τὴν ἀτυχῆ σύμπτωσιν.

— Καὶ οὔτε εἶναι ἡ ὁμοίότης τὸσον καταπληκτικὴ ἐπὶ τέλους, ἐπανελάβην ὁ Κος Μελέτης. Ἄλλ' ἡ σύμπτωσις τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, αἱ ἐξαίφνης ἀναζήσασαι ἀναμνήσεις ἐντὸς τοῦ δωματίου ἐκείνου ἐξηγοῦν τῆς πτωχῆς ἀδελφῆς μου τὴν ἐκπληξιν. Ὁμολογῶ ὅτι τὴν συνεμερίσθην κ' ἐγὼ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν. Κατόπιν ἠθέλησα νὰ συζητήσω τὸ πρᾶγμα μαζὶ τῆς. Ἄλλ' ἐπιδέχονται τὰ ταιαῦτα συζητήσιν; Ἡδυνάμεθα νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κου Μαιμᾶ δὲν θὰ προξενήσῃ παρομοίαν ἐντύπωσιν καὶ εἰς τὴν θυγατέρα μου; Οἱ δὲ ἱατροὶ μᾶς προεῖπον ὅτι ὁ ἐλάχιστος τρόμος, ἡ μικροτέρα συγκίνησις ἠμποροῦν νὰ ἐπιφέρουν συνεπείας ὀλεθρίας! Τὴν εἶδατε σήμερον τὸσον

ἡσυχον. Ἄλλ' ἡ ἡσυχία αὕτη μόλις πρὸ τινων μηνῶν ἐπῆλθεν, ὕστερον ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν ψυχικὸν κλονισμόν... Ἐννοεῖτε, Κύριέ μου... Ἡ ἐλπίς μας τώρα εἶναι ὅτι τὴν παρούσαν κατάστασιν θὰ διαδεχθῆ ἡ υἰεία. Μὲ αὐτὴν τὴν ἐλπίδα ζῶμεν, ἡ ἀδελφὴ μου κ' ἐγὼ, καὶ τρέπομεν μὴ μᾶς τὴν καταστρέψῃ ἀπρόβλεπτόν τι... Ἰδοὺ ἡ ἐξήγησις τὴν ὁποίαν ἐνόμισα ὅτι ἐχρεώστων νὰ σὰς δώσω.

Ἡ φωνὴ τοῦ γέροντος ἔτρεμε. Ἐθλιψα ἐν σιωπῇ τὴν χεῖρά του.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἀντήχησεν αἴφνης δριμύς ὁ συριγμὸς τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ ἐφάνησεν ἐν μέσῳ τοῦ προβαίνοντος σκότους, ὡς φάσμα, οἱ ἴστοι καὶ ἡ καπνοδόχος του ἐπὶ τῶν ἡσυχῶν ὑδάτων τοῦ κόλπου.

Ὁ Παντελῆς τρέχων πρὸς ἡμᾶς μᾶς προσεκάλει μακρόθεν.

— Καίρως, Κύριοι, ἐφώναζεν.

Ἐπεστρέψαμεν πρὸς τὴν λέμβον. Ὁ Κος Σπυράκης ἦτο ἤδη ἐντὸς αὐτῆς διὰ νὰ μᾶς συνοδεύσῃ μέχρι τοῦ ἀτμοπλοίου.

Ἀπεχαιρετήσαμεν μετ' ἐιλικρινοῦς συγκινήσεως τὸν ἀγαθὸν γέροντα.

— Μὴ λησμονήσητε, εἶπε, ὅτι ὑπεσχέθητε νὰ ἐπισκεφθῆτε καὶ πάλιν τῆς νῆσόν μας.

— Σὰς ἰπόσχομαι, ἀπεκρίθη, ὅτι μετὰ χαρᾶς θὰ ἐπανεέλθω, ἀμα μὲ εἰδοποιήσητε ὅτι ἐπῆλθεν ἐντελῶς, καθὼς εὐχομαι, ἡ υἰεία τῆς θυγατρὸς σας.

Δὲν ἔλαβα ἔκτοτε εἰδήσεις του, οὔδ' ἐπεσεκέθη πάλιν τὴν νῆσόν του.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ

Ο ΕΜΠΡΗΣΤΗΣ

(Μυθιστορία ἠλ. Βερτέ.—Μετάφρασις Α. Β.)

[Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον].

Ὁ Νοέλ ἐπέστρεψε τότε εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου οὐδὲ λέξις εἶχεν ἀνταλλαχθῆ κατὰ τὴν ἀπουσίαν του. Ἐφάνετο δὲ μεγάλου βάρους ἀπηλλαγμένος καὶ εἶχε τὸ ἦθος πρόσχαρι.

— Πολὺ χαρούμενος μοιάζεις, κύριε Νοέλ, εἶπεν ὁ Γριβέ· οἱ φίλοι σου ὅμως, μοῦ φαίνεται, δὲν ἔχουν ἀφορμὴ νὰ εἶνε εὐχαριστημένοι.

— Ναί, προσέθηκε διὰ φωνῆς οἰμωζούσης ὁ Ἰωάννης, καὶ ἴσως μάλιστα λάβουν ἀφορμὴ νὰ λυπηθοῦν.

— Καὶ πάντοτε, ἐψιθύρισεν ἡ Πετροῦλα, εἰς αἰτίας αὐτῆς τῆς κυρίας Ἀδριανῆς! Ἀχ!.. νὰ μ' ἄφηναν θὰ τῆς ἐστελνα πίσω ὅλα τῆς τὰ χαρίσματα!

Ὁ Νοέλ δὲν ἤκουσε τὴν παρατήρησιν ταύτην.

— Τὸ λοιπόν, φίλοι μου, ὑπέλαβεν αἴφνης, ἤξεύρετε τί τρέχει;... Μάλιστα... θὰ κτυπηθῶ μὲ τὸν Κ. Ἐκτορα Λοβεδύ. Τὸν προσέβαλα καὶ μοῦ ἐζήτησε ἰκανοποίησιν... Σταθήτε δά! αὐτὸ εἶνε χάρις τὴν ὁποίαν μοῦ κάμνει, διότι ὅσα καὶ ἂν εἶπῃ κανεὶς περὶ ἰσότητος, εἶνε ἀπόστασις πάντοτε ἀπὸ ἑνα εὐγενῆ ὡς αὐτὸς ἕως ἑνα τεχνίτην, ὡς ἐγὼ!

— Τοῦ λόγου σου... μηχανικός;

— Ἐγὼ 'ς τὴ θέσι σου, κύριε Νοέλ, θὰ τὸν ἐστελνα πίσω τὸν ἥλιο, καὶ ἂν ἔλεγε καὶ τίποτε, θὰ τοῦ τῆς ἔβρεχα μιὰ χαρά!

— Καὶ μὲ κοντόξυλο, προσέθηκεν ἀγρίως ὁ ἀσπαλακοθήρας.

— Αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν τὰ ἐννοεῖτε σεῖς, εἶπε δυσθύμως ὁ Νοέλ· δι' αὐτὸ καὶ δὲν σὰς ἐπῆρα μάρτυρας. Ἐν πρώτοις ὁ Ἰωάννης δὲν ἠμπορεῖ ἀκόμη νὰ περιπατήσῃ, οὐδὲ ὁ Γριβέ εἶνε οἰκογενειάρχης, καὶ δημόσιος ὑπάλληλος, καθὼς λέγει, καὶ δὲν ἤθελα νὰ τοῦ προξενήσω δυσαρρεσκείας. Ἐπειτα καὶ πάλιν σὰς λέγω, δὲν ἤξεύρετε σεῖς πῶς γίνονται αὐτὰ τὰ πράγματα. Κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος, σὰς τ' ὁμολογῶ, εἶμαι πολὺ ἀρχάριος... Ἄλλὰ τὸρα ἐσυμφωνήθησαν ὅλα, καὶ πρέπει μόνον νὰ τελειώσωμεν ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερα.

Παρὰ τὴν ὀριστικὴν ταύτην ἀπόφασιν, οἱ δύο τοῦ φίλου ἐπέμειναν παρακαλοῦντες ἀμφοτέρωθεν νὰ παραιτηθῆ τῆς μονομαχίας. Παρητήρησαν εἰς αὐτὸν ὅτι ὁ Ἐκτωρ Λοβεδύ ἐθεωρεῖτο ὡς ξιφομάχος καὶ εἶχε πολλάκις μονομαχήσει, ἐνῶ αὐτὸς οὐδεμίαν εἶχεν ἔξιν τῶν ὀπλων. Ἡ Πετροῦλα δὲν ἔλεγε μὲν τίποτε ἀλλ' ἠκούετο κλαίουσα κατ' ἰδίαν, ἡ δὲ γραῖα Ρεβού ἐστίνεζε, καίτοι ἀγνοοῦσα ἴσως ἀκριβῶς ὁποῖον ἐμελλε νὰ διατρέξῃ κίνδυνον ὁ φίλος τοῦ υἱοῦ τῆς.

Ὁ Νοέλ, ὅστις ἤκουε συνήθως τοὺς ἀγαθοὺς ἐκείνους ἀνθρώπους, διέμενεν ἀμετάπειστος, καὶ ἀποφεύγων ἀναπτύξεις, αἰτινες πιθανῶς δὲν θὰ κατενοοῦντο, ἠρκεῖτο κινῶν τὴν κεφαλὴν. Ὁ ὀδοστάτης ἐν τούτοις εὔρε τέλος ἐπιχείρημα, ὑπερ ἐφάνη βαθεῖαν προξενήσαν εἰς αὐτὸν ἐντύπωσιν.

— Κύριε Νοέλ, εἶπε, δὲν θέλεις βέβαια νὰ δυσαρρεστήσῃς τὰς κυρίας Δυχαμέλ. Νομίζεις ὅμως ὅτι θὰ ἐγκρίνουν αὐταὶ νὰ κτυπηθῆς μὲ στενὸν συγγενῆ των;

Τοῦτο εἶχε σκεφθῆ καὶ αὐτὸς ὁ νέος μηχανικός, ὅστις ἀπήντησε·

— Ἐλπίζω νὰ μὲ συγχωρήσουν... Ἡ δεσποινὴς Ἀδριανῆ εἶδε τί συνέβη, καὶ ὅτι σκοπὸς μου ἦτο νὰ τὴν ὑπερασπισθῶ.

— Καὶ ὅταν συλλογίζομαι, ἐψιθύριζεν ἡ Πετροῦλα, ὅτι αὐτὴ ἡ σιχαμένη Ἰωσηφίνα τὰ ἔκαμεν ὅλα... καὶ ἀναγκάζομαι κ' ἐγὼ τὸρα νὰ πάρω τὸν Τριγκάρ... Ἄ! θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃ!

ΤΟΜΟΣ ΚΓ'—1887.

— Δὲν πιστεύω, ἐξηκολούθησεν ὁ Νοέλ, νὰ δυσαρρεστηθοῦν αἱ κυρίαί, διότι δὲν ἠμποροῦν πλέον τὸρα νὰ ἔχουν ἀγάπην καὶ ὑπόληψιν διὰ τὸν Κ. Ἐκτορα.

— Ἄν ὅμως τὸν σκοτώσῃς;

— Δὲν θὰ τὸν σκοτώσω.

— Τότε λοιπόν θὰ σὲ σκοτώσῃ αὐτός;

— Ἄς γείνη τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ. Ἐγὼ δὲν ἔχω πλέον οἰκογένειαν, κ' ἐξῶ ἀπὸ σας, φίλοι μου, τῶν ὁποίων ἐδοκίμασα τασάκις τὴν φιλικὴν, οἱ ἄλλοι θὰ μὲ λησμονήσουν γρήγορα.

Ὁ Γριβέ καὶ ὁ ἀσπαλακοθήρας ἀνελύοντο εἰς δάκρυα, ἡ δὲ Πετροῦλα ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ὀλολύζουσα:

— Κ' ἐγὼ... ἐγὼ;

Ὁ Νοέλ, συγκεκινημένος καὶ αὐτός, ἠγέρθη τέλος καὶ εἶπε φαιδρῶς:

— Ἄ! εἴμεθα παιδιὰ! Τὰ πράγματα θὰ τελειώσουν ἴσως καλλίτερα παρ' ὅσον νομίζομεν... Μὲ λυπεῖ μόνον, φίλοι μου, ὅτι δὲν κατωρθώσαμεν ἀκόμη νὰ προσφέρωμεν μίαν τελευταίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὰς λαμπράς αὐτὰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι σὰς ἔκαμαν εὐπόρους. Ἄ! πῶσον θὰ ἐπληρώνατε τὴν γενναϊότητά των, ἂν κατωρθώνατε νὰ ἐπιδώσητε εἰς αὐτὰς τὸ χαρτοφυλάκιον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐχάθη κατὰ τρόπον τὸσον ἀνεξήγητον!

— Ποῖον χαρτοφυλάκιον; ἠρώτησεν ὁ Ἰωάννης Ρεβού περιεσκεμμένος· ἤκουσα, μοῦ φαίνεται, νὰ γίνετ' ἐδῶ λόγος... ἀλλ' ἤμουν τὸσον ἄρρωστος...

— Τὸ χαρτοφυλάκιον, τὸ ὁποῖον ἦρα εἰς τὸ κιβώτιον τοῦ Κ. Δυχαμέλ, καὶ μοῦ ἔφυγε ἀπὸ τὰ χέρια τὴν στιγμήν ποῦ ἔπεσα.

— Στάσου, στάσου! ὑπέλαβεν ὁ ἀσπαλακοθήρας κλείων τοὺς ὀφθαλμούς, θαρῶ πῶς θυμοῦμαι... Μοῦ ἤλθαν τασάκις πέτρις 'ς τὸ κεφάλι, ποῦ ἔχασα τὸ μνημονικό μου. Μοῦ φαίνεται ὅμως πῶς καὶ ζεῦρω δι' αὐτὸ τὸ χαρτοφυλάκιον... Ναί, ναί, ἔτσι εἶνε! Ὅταν ἔπεσες εἶχα σηκωμένο τὸ χέρι μου καὶ τὸ ἀρπαξα πεταχτά. Θυμοῦμαι πῶς ἤθελα νὰ τὸ φυλάξω, γιατί ὑπόπτεια πῶς πρέπει νὰ ἦνε καὶ τί. Τί ἔγινε ὅμως, ἀφοῦ μ' ἐπλάκωσε ὁ τοῖχος;

Πάντες ἐσίγων, ἵνα μὴ ταράξωσι τὸν ἀγῶνα τῆς μνήμης του. Ὁ Ἰωάννης ἔτριβε τὸ μέτωπον διὰ τῆς χειρὸς του. Τέλος ἀνωρθώθη καὶ ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ποῦ εἶνε, ἠρώτησε, τὰ βούχα ποῦ φοροῦσα ἐκείνη τὴ βραδυά;

— Ἐκεῖ, 'ς τὸ ντουλάπι, ἀπήντησεν ἡ μητέρα του· κανεὶς δὲν τὰ ἔπιασε ἀφ' ὅτου ἀρρώστησες... Ἄ!... τί; θέλεις νὰ σηκωθῆς;

— Ὁχι, ὀχι, φέρε μοῦ ἐδῶ τὴ γιανκέτα μου;...

Ἡ γραῖα Ρεβού ἔδραμε πρὸς τὸ ἐρμάριον

κ' ἐξήγαγεν αὐτοῦ χονδράν ἐργατικὴν ἐφεστρίδα, κατάλευκον ἔτι ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῆς καταπτώσεως. Πάντες ἴσταντο ὄρθιοι, ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ εἴπῃ λέξιν, καὶ παρηκολούθουν διὰ τοῦ βλέμματός τὰ κινήματα τῆς μητρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ.

Ὁ Ἰωάννης ἐψηλάφησε ταχέως διὰ τῆς χειρὸς τὸ πενιχρὸν του φόρεμα, εἶτα δὲ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὸ θυλάκιόν του κ' ἐφώνησε φαιδρῶς :

— Νὰ το!

Κ' εἶδει παλαιὸν χαρτοφυλάκιον, ὅπερ ὁ Νοὴλ ἀνεγνώρισεν ἀμέσως.

Κραυγὴ χαρᾶς ἐξέφυγε πάντων τὰ στήθη.

— Εἶνε δυνατόν, εἶπεν ὁ Νοὴλ, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅποιον ἐζητούσαμεν παντοῦ, καὶ τοῦ ὁποῖου ἡ ἀπώλεια μᾶς ἐξέθεσεν εἰς τόσας προσβλητικὰς ὑποφίας καὶ εἰς φυλάκισιν ἀκόμη, νὰ ἦνε τόσο κοντὰ μας, σχεδὸν ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια μας;

— Τὸ ἔβαλα, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, εἰς τὴν τσέπη μου, εἶπεν ὁ ἀσπαλακοθήρας... Ἀργότερα, μοῦ ἤλθε ἡ ζέστη, παραμιλοῦσα, . . . ἀλλὰ καὶ εἶχα ἀκόμη μέσα εἰς τὸ κεφάλι μου... Καὶ εἶνε λοιπὸν πολὺτιμο πρᾶγμα αὐτό, κύριε Νοὴλ;

— Ὑποθέτω, . . . ἀφοῦ εἶχε τόσην ἐπιμονὴν νὰ τὸ ἀποκτήσῃ ὁ Κ. Λοβεδύ. Τώρα θὰ ἰδοῦμεν.

Πλησιάζας δὲ εἰς τὸ φῶς ἤνοιξε τὸ χαρτοφυλάκιον, τὸ ὅποιον περιεῖχεν, ὡς εἶπομεν ἤδη, ὀλίγα μόνον χαρτιά. Ἦσαν παλαιαὶ ἐπιστολαί, καὶ δύο ἔγγραφα ἐπὶ χαρτοσήμου, ὧν τὸ μὲν ἔφερεν ὑπογραφήν Λοβεδύ τὸ δὲ Δυχαμέλ. Ὁ Νοὴλ δὲν τὰ ἀνέγνωσε καὶ ἤρκεσθη εἰς ἐπιτόλαιον αὐτῶν παρατήρησιν.

— Δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα, εἶπε, ν' ἀναμιχθῶμεν εἰς οἰκογενειακὸν μυστικόν. Νομίζω ὅμως, φίλοι μου, ὅτι κάμνετε ἀληθινὰ δῶρον εἰς τὰς κυρίας Δυχαμέλ, καὶ ὅτι δὲν θὰ μετανοήσουν διὰ τὰς εὐεργεσίας τὰς ὁποίας σᾶς ἔκαμαν.

— Καὶ τώρα δὲν εἶνε πλέον λόγος νὰ κτυπηθῆς μὲ τὸν παρισινόν; ἠρώτησεν ὁ Ἰωάννης. Ὁ Νοὴλ ἐμειδίασε.

— Αὐτὸ εἶνε ἄλλο πρᾶγμα, ἀπήντησεν. Ἡθελεν νὰ δοθῆ ἀμέσως αὐτὸ τὸ χαρτοφυλάκιον εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας του· ἀλλὰ δυστυχῶς εἶνε ἀργά, κί κυρία δὲν δέχονται αὐτὴν τὴν ὥραν, καὶ τὸ συμβολαιογραφεῖον εἶνε κλειστόν. Πρέπει νὰ περιμείνωμεν ἕως αὔριον.

Ἐθῆκε δὲ τὸ χαρτοφυλάκιον εἰς τὸ ἐρμάριον, καὶ κλειδῶσας αὐτὸ ἔδωκε τὸ κλειδίον εἰς τὸν Ἰωάννην.

— Φύλαξέ το, εἶπε.

— Διατί ὄχι τοῦ λόγου σου, κύριε Νοὴλ;

— Ἐγὼ δὲν εἶμαι κύριος τοῦ ἐαυτοῦ μου πλέον, καὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου. Ἐπειτα, πρέπει νὰ ἐξέλθω πάλιν, μολονότι εἶνε ἀργά.

Πρέπει νὰ κοινοποιήσω ἀμέσως τὴν ἐπιστολήν τὴν ὁποῖαν ἔλαβα εἰς τὸν ἱατρὸν Βουλλιέ.

— Κ' ἐμεῖς θὰ φύγωμεν, εἶπεν ὁ Γριβέ. Ἐρχεσθε Πητροῦλα;

Ἡ νεάνις ἠγέρθη ἐπίσης.

— Ἀλήθεια, κύριε Νοὴλ, εἶπεν ὁ ὕδοστάτης, ἡ Πητροῦλα, τώρα ποῦ καὶ ἔχομεν, θὰ πανδρευθῆ τὸν υἱὸν τοῦ Τριγκάρ. . . Καλὰ δὲν θὰ κάμῃ;

— Βέβαια, ἀπήντησεν ἡσύχως ὁ Νοὴλ, οὐδ' ὑποπτεύων καὶ τὴν σημασίαν τῆς ἐρωτήσεως· συγγαίρω τὴν Πητροῦλαν καὶ τῆς εὐχομαι ὅλα τὰ ἀγαθὰ.

Ἡ ταλαίπωρος κόρη ἐρράγη εἰς λυγμούς.

— Ἄς ἦνε, ἄς ἦνε, κύριε Νοὴλ, ἐφώνησε, τὸν παίρνω τὸν Τριγκάρ, κάμνω ὅ,τι θέλουν, ἀλλὰ μόνον νὰ μὴ κτυπηθῆτε μὲ τὸν παρισινόν. . . Εἶνε κακοροϊζικὸν ὑποκείμενον, καὶ ἂν σᾶς σκοτώσῃ, . . . δὲν. . . δὲν θὰ παρηγορηθῶ ποτέ!

Τὰ δάκρυα τὴν ἐπνίγον καὶ ἠναγκάσθη νὰ καθίσῃ πάλιν.

Ὁ Νοὴλ ἔδραξε τὰς χεῖράς της καὶ ἤρχισε νὰ τὴν παρηγορῆ, φαιδρῶς ἄμα καὶ συμπαιθῶς, καὶ τοι μὴ μαντεύων τὸν λόγον τῶν δακρύων ἐκείνων. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ὁ ὕδοστάτης ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰωάννην, ὅστις ἐκάλεσεν αὐτὸν διὰ κρυφίου νεύματος.

— Γριβέ, εἶπε ταπεινῆ τῆ φωνῆ ὁ ἀσπαλακοθήρας, δὲν πρέπει ν' ἀφήσωμε τὸν Κ. Νοὴλ νὰ κτυπηθῆ. Ἐγὼ δὲν ἔχω νὰ κάμω τίποτε, μὲ δεμένο χεῖρ καὶ πόδι. Κουνήσου σὺ ποῦ εἶσαι γερὸς καὶ δυνατός.

— Κ' ἐγὼ τὸ θέλω, Γιάννη, μὰ πῶς νὰ κάμω;

— Εὐκόλο! Μὲ τὴν πρόφασι, πῶς ἤλθε αὐτὸς ὁ Κ. Λοβεδύ 'ς τὸ σπίτι σου κ' ἔκαμε ὅ,τι ἔκαμε, κάμε του καὶ σὺ κάπου καρτέρι, καὶ σπᾶς' του τὰ πλευρά. Εἶσαι δυνατότερος ἀπ' αὐτόν, καὶ τὸ πρᾶγμα γίνεται ὡς ποῦ νὰ 'πῆς κύμινο. Τότε ὁ παρισινὸς δὲν ἔχει πειὰ νὰ κτυπηθῆ μὲ τὸν Κ. Νοὴλ.

— Αὐτὸ εἶνε σωστὸν! ἀλλὰ θὰ μὲ βάλουν φυλακὴν, κ' ἐπειδὴ εἶμαι δημόσιος ὑπάλληλος. . .

— Τί ἔχει νὰ κάμῃ; ἐσὺ τώρα εἶσαι πλούσιος. Ἄν θέλῃς καλλίτερα, βρῖσε τον δημοσίον τὸν κύριον Ἐκτορα, κ' αὐτὸς ποῦ παραφέρεται εὐκόλα σὺ σπᾶζει ἐσένα τὰ πλευρά. . . τοῦ κἀνεὶς κατακτῆναι καὶ φυλακῶνον ἐκείνον.

— Μὰ τὸν θεόν, προτιμῶ αὐτό, Γιάννη, μολονότι ἔχουν στρατιωτικὴν καὶ μοῦ ἔρχεται ζυγὸν νὰ φάγω χωρὶς νὰ δώσω. Ἄλλ' ἀφοῦ εἶνε διὰ τὸν Κ. Νοὴλ. . . Εἶσαι ὅμως βέβαιος ὅτι θὰ τὸ βάλουν φυλακὴν τὸ ἀρχοντόπουλο;

Ὁ ἀσπαλακοθήρας ἐφάνη ἀπορῶν. Ἐνῶ δ' ἐσκέπτετο, ἐπέστρεψε πρὸς αὐτοὺς ὁ Νοὴλ.

— Τὶ διάβολο συνωμοσία κάμνετ' αὐτοῦ; εἶπε μειδιῶν. Ἐλάτε, πάρετέ το ἀπόφασιν. . . καὶ πηγαίνωμεν. . .

Ἄλλ' οἱ δύο φίλοι οὐδὲλως ἐφρίνοντο διατεθειμένοι ν' ἀνεχθῶσι τὸ πρᾶγμα. Ὅτε δὲ ὁ Γριβέ ἐσφιγξεν ἀναχωρῶν τὴν χεῖρα τοῦ Ἰωάννου, εἶπεν οὗτος σιγά,

— Μωρὲ τσάκισ' τον! εἶνε καλλίτερα.

— Νὰ ἰδῶ! ἀπήντησεν ὁ Γριβέ.

ΚΑ'.

Αἱ ἱκεταὶ

Τὴν ἐπαύριον πρῶταν αἱ κυρία Δυχαμέλ, ἰδίως δὲ ἡ Ἀδριανή, διατέλουν ἐν μεγίστῃ ἀνησυχίᾳ ἐν τῷ μετρίῳ θαλάμῳ, ὃν κατόκουν παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ Περρέν. Ἡ κυρία Δυχαμέλ, ὀλίγον ἔτι πάσχουσα, ἐκάθητο εἰς κλινηρὰ, περιεβλημένη εὐρύν κοιτωνίτην, ἡ δὲ Ἀδριανή, ἐνδυμένη καὶ κτενισμένη ἤδη, διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, περιεφέρετο ἀνήσυχος κ' ἐθεώρει συχναίως ἀπὸ τοῦ παραθύρου. Ἦτο κάτωχρος, καὶ ἡ περὶ τοῦ ὄρθου κλυμῶν της πελιθνότης ἐμαρτύρει ὅτι εἶχε διαγράσει κακὴν νύκτα.

Καθ' ὅσον ἡ ὥρα προύχωρει, ἡ νεάνις ἐφρίνετο ἔτι μᾶλλον τεταραγμένη.

— Ἀγαπητὴ μου μαμά, ἔλεγεν, ἡ μονομαχία εἶνε νὰ γείνη σήμερα τὸ πρωί. Αὐτὴν τὴν ὥρα χωρὶς ἄλλο κτυποῦνται. Ἴσως ἐχύθη ἤδη αἷμα, ἴσως. . . καὶ δὲν εἶνε κανεὶς νὰ μᾶς πληροφορήσῃ τί συμβαίνει! Ἐγράψα εἰς τὸν θεῖόν μου Λοβεδύ. Ἄλλ' ὅπως εἴμεθα τώρα μεταξύ μας, θ' ἀκούσῃ τὴν παράκλησίν μου; Ἐπερίμενα τὸν Κ. Περρέν. . . καὶ αὐτὸς δὲν ἔρχεται. Ὅταν ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὸ Κλαμεσύ, θὰ εἶνε ὅλα τελειωμένα. Τί νὰ κάμωμεν; τί νὰ κάμωμεν;

Τὴν ἀγαθὴν κυρίαν Δυχαμέλ ἐλύπει πολὺ μᾶλλον ἡ ταραχὴ τῆς θυγατρὸς της ἢ τὰ τελούμενα βεβαίως σπουδαῖα γεγονότα.

— Ἠσύχασε, ἀγάπη μου, εἶπε, ἡσύχασε. Ὁ ἐξάδελφός σου Ἐκτωρ, ὁ ὁποῖος μᾶς ἔκαμε τόσα, ἀξίζει νὰ ἀνησυχῆς τόσον δι' αὐτόν;

— Αἶ, μητέρα, δὲν ἀνησυχῶ διὰ τὸν Ἐκτορα. Αὐτὸς, τὸ γνωρίζω, δὲν θὰ πάθῃ τίποτε. Ἀλλὰ ὁ ἄλλος, ὁ ἐξαίρετος νέος ὁ ὁποῖος ἐμπλέχθη εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν διὰ νὰ μὲ ὑπερασπισθῆ, δὲν εἶνε ἄξιος τῆς συμπαιθείας μας;

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, Ἀδριανή, ὑπέλαβεν ἡ μήτηρ μετὰ τινος ἀδημονίας, παραπολὺ ἐνδιαφέρεσαι ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ νέου. . . περισσότερον ἴσως παρ' ὅτι ἔπρεπε νὰ δεικνύης. . . Ἐπειτα, τί ἔμποροῦμεν ἡμεῖς νὰ κάμωμεν;

— Ξεύρω κ' ἐγὼ, μαμά. . . Ἐν τούτοις. . . στάσου! Ἦκουσα νὰ λέγουν ὅτι αἱ μονομαχίαι ἀπαγορεύονται, καὶ ὅτι ἡ ἐξουσία πρέπει μὲ κάθε μέσον νὰ τὰς προλαμβάνῃ.

— Βεβαίως καὶ οἱ μονομαχοῦντες καταδιώκονται, ἂν ὁ εἰς των πληρωθῆ.

— Τότε λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ διστάσωμεν. Πρέπει νὰ γράψῃς ἀμέσως εἰς τὸν δήμαρχον τῆς πόλεως, καὶ νὰ τὸν παρακαλέσῃς νὰ ἐμποδίσῃ τὴν μονομαχίαν αὐτὴν. Ἦτον ἄλλοτε φίλος τοῦ πατρός μου, καὶ μᾶς εἶδειζε πάντοτε πολλὴν ἀγάπην. Θὰ ἐννοήσῃ δὲ εὐκόλως ὅτι παρεμβαίνεις ὑπὲρ συγγενούς. Ἐλα, μαμά, γράψε, γράψε, σὲ παρακαλῶ!

— Ἄς ἦνε, κόρη μου! τὸ μέσον δὲν εἶνε κακόν, διότι ὁ δήμαρχος θὰ στείλῃ ἀμέσως χωροφύλακας, ἂν ἦνε ἀνάγκη. Ἀλλὰ, προσέθηκεν ἡ ἀγαθὴ γυνὴ ἐν ἀμηχανίᾳ, δὲν ἔχω τὴν ἐξίν, . . . δὲν βλέπω καὶ καλὰ. γράψε σὺ καὶ ὑπογράψω.

Ἡ Ἀδριανὴ ἔδραμεν εἰς τὸ γραφεῖόν της κ' ἔγραψε ταχέως τὰ ἐπόμενα:

«Κύριε Δήμαρχε,

«Μονομαχία ἐπίκειται μεταξύ τοῦ ἀνεψιοῦ μου, Κ. Ἐκτορος Λοβεδύ καὶ τοῦ Κ. Νοὴλ Λετελιέ, μηχανικοῦ ἐν Βυβραί. Σᾶς παρακαλῶ θερμῶς νὰ πράξητε ὡς πᾶν ὅ,τι παρ' ὑμῶν ἐξαρτᾶται ἵνα τὴν ἐμποδίσετε. Ὁ «καίρις ἐπιτελεῖ, καὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἴσως εἶνε ἤδη «ἀργά. Ἐξαιτοῦμαι τὴν νόμιμον αὐτὴν παρεμβασίν «σας ἐν ὀνόματι τῆς φιλανθρωπίας, τοῦ ὑμετέρου καθήκοντος, καὶ τῶν φιλικῶν αἰσθημάτων ἅτινα εἴχετε «ἄλλοτε πρὸς τὸν ἀγαπητόν μου καὶ πολὺκλαυστον «σύζυγον.

«Εὐπειθεστάτη

«Χθὴρα ΔΥΧΑΜΕΛ.

Ἡ μήτηρ ὑπέγραψε, καὶ ἡ θυγάτηρ ἔσπευσε νὰ θέσῃ τὸ γράμμα ἐντὸς φακέλλου.

— Καὶ τώρα, πῶς νὰ τὸ στείλωμεν; ὑπέλαβεν ἡ νεάνις.

— Δός το νὰ τὸ πάγῃ ἡ Κατερίνα.

— Εἶνε τόσο ἀργή! Ἄς ἦνε.

Ἐσήμανε, καὶ ὅτε ἤλθεν ἡ Κατερίνα τῆ ἔδωκε τὴν ἐπιστολήν, παραγγέλλουσα νὰ κομίσῃ αὐτὴν ἀμέσως εἰς τὴν διευθυνσίν της.

— Θὰ ὑπάγῃς πρῶτα εἰς τὸ σπίτι τοῦ δημάρχου, εἶπε, καὶ ἂν δὲν τὸν εὔρης, θὰ ὑπάγῃς εἰς τὸ δημαρχεῖον, ἡ ὅπου ἄλλοῦ εἶνε. Νὰ μὴν ἐπιστρέψῃς, χωρὶς νὰ τὸν εὔρης.

Ἡ Κατερίνα, προνομιούχος παλαιὰ ὑπρέτρια, ἐζήτησεν ἐξηγήσεις· ἀλλ' ἡ Ἀδριανὴ ὤθησεν αὐτὴν ἠρέμα πρὸς τὴν θύραν, λέγουσα ζωηρῶς.

— Πήγαινε λοιπὸν. . . πήγαινε γρήγορα. . . κάθε στιγμὴ ποῦ περᾶ ἔμπορεῖ νὰ στούχισῃ τὴν ζωὴν ἐνός ἀνθρώπου, ἴσως καὶ δύο.

Ἡ θαλαμηπόλος κατὰπληκτος οὐδὲν πλέον ἠρώτησε κ' ἐξῆλθε δραμαίκα.

Τότε ἤρχισε πάλιν ἡ πυρετώδης ἀγωνία τῆς νεάνιδος. Δὲν ἔδύνατο νὰ μείνῃ εἰς μίαν θέσιν, ἠπάρει δὲ πῶς ἡ Κατερίνα δὲν ἐπανήρχετο, ἐνῶ πρὸ ἐνός μῶλις τετάρτου εἶχεν ἀναχωρήσει.

— Ἄχ! ἔλεγε, εἶνε τόσο κουτὴ αὐτὴ ἡ γυ-

ναίκα! Ἐμπορεῖ νὰ μὴ τὸν εὖρη τὸν Δύμαρχον, κ' ἐν τῷ μεταξῦ... Θεέ μου! δὲν θὰ προσφάσουν. Ἴσως αὐτὴν τὴν στιγμήν εἶνε πληγωμένος, ἐκπνέει. Ἴσως μάλιστα.

Κ' ἔκρυψε διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπόν της.

Ἐνῶ ἡ Κ. Δυχαμέλ ἠτοιμάζετο ν' ἀπαντήσῃ, ἔλαφρὸς κρότος ἠκούσθη ἐπὶ τῆς θύρας. Ἡ Ἀδριανὴ ἀνεσκήρτησε.

— Ἡ Κατερίνα νὰ εἶνε; εἶπε.

Κ' ἔδραμε ν' ἀνοίξῃ.

Δὲν ἦτο ἡ Κατερίνα, ἀλλ' ἀνὴρ τῆς ἴστατο δειλῶς καὶ εὐλαβῶς ἐν τῇ σκιᾷ τοῦ διαδρόμου, κρατῶν εἰς χεῖρας τὸν πῖλόν του.

— Ὁ κύριος Νοέλ! ἐφώνησε φρίσσουσα ἡ Ἀδριανή.

Ὁ Νοέλ εἰσήλθε.

— Σὰς παρακαλῶ, κυρία, ἐπιθύρισε, νὰ συγχωρήσετε τὴν πρωϊνὴν αὐτὴν ἐπίσκεψιν· ἀλλὰ πρόκειται περὶ σπουδαιότητος δι' ὑμᾶς ὑποθέσεως, καὶ δὲν ἠθέλησα νὰ ἀναβάλω...

Ἡ Ἀδριανὴ εἶχε πέσει ἐπὶ τινος κλιντήρος· τοσοῦτον βίαιος ὑπῆρξεν ὁ κλονισμὸς, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ λέξιν.

Ἡ κυρία Δυχαμέλ ἔδειξε μίαν καθέδραν εἰς τὸν ἐλθόντα, καὶ εἶπε:

— Σὰς βλέπομεν πάντοτε εὐχαρίστως, κύριε Νοέλ, ἀλλὰ δὲν ἐπεριμέναμεν ἀληθῶς αὐτὴν τὴν στιγμήν. Καί... ἡ μονομαχία λοιπὸν ἐκείνη περὶ τῆς ὁποίας γίνεται λόγος, δὲν ἔγινε;... ἂν πρόκειται νὰ μὴ γείνη, εὐλογητὸς ὁ Θεός!

— Πῶς, κυρία, εἶπεν ὁ Νοέλ, ἐκδηλῶν διὰ κινήματος τὴν ἐκπληξίν του, ἐμάθετε... ποῖος σὰς εἶπε...; Ἐρχομαι, ἐξηκολούθησε κάτω νεύων τοὺς ὀφθαλμούς, νὰ σὰς ἀποδώσω πρᾶγμα, πολὺτιμον βεβαίως, τὸ ὁποῖον σὰς ἀνήκει. Πρόκειται περὶ τοῦ χαρτοφυλακίου ἐκείνου, τὸ ὁποῖον τόσον καιρὸν ἐζητεῖτο... Τὸ εἶχεν ὁ Ἰωάννης Ρεβού· ἀλλὰ κατόπιν τῆς φοβερᾶς καταστροφῆς, ἡ ὁποία ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὸν θανατώσῃ, ἔμεινε πολὺν καιρὸν ἄρρωστος, καὶ μόλις χθὲς τὸ ἔσπερας ἀνέκτησε τὴν μνήμην του. Αὐτὸς καὶ ὁ Γριβὲ πολὺ ἐπεθύμουν νὰ ἔλθουν μόνον νὰ σὰς τὸ φέρουν, ὡς δείγμα εὐγνωμοσύνης διὰ τὰς πρὸς αὐτοὺς εὐεργεσίας σας· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἠμποροῦν, ἐπεφόρτισαν ἐμὲ νὰ ἐμπληρώσω αὐτὸ τὸ καθήκον.

Κ' ἐνεχείρισε τὸ χαρτοφυλάκιον εἰς τὴν κυρίαν Δυχαμέλ, ἥτις ἔλαβεν αὐτὸ ἀδιαφόρως.

— Ναί, ναί, εἶπε, τὸ ἀναγνωρίζω... ἦτο τοῦ μακαρίτου ἀνδρός μου... Εὐχαριστῶ, κύριε Νοέλ, κ' εὐχαριστήσατε, παρακαλῶ, τοὺς καλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους.

Καὶ ἀπέθηκεν αὐτὸ πλησίον της ἐπὶ τινος ἐπίπλου.

— Κυρία, ὑπέλαβεν ὁ Νοέλ, ἐκπλαγεὶς καὶ

πειραχθεὶς πῶς ἴσως ἐκ τῆς ἀδιαφορίας ἐκείνης, ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σὰς εἰπῶ, ὅτι περιέχονται εἰς αὐτὸ ἔγγραφο μεγάλης σπουδαιότητος. Ἐρριψα ἐν βλέμμα, ἐν μόνον, εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ χαρτοφυλακίου, κ' ἐβεβαιώθην.

— Πολὺ καλὰ... ἡ Ἀδριανή, ἡ ὁποία βλέπει καλὰ, θὰ τὰ κυττάξῃ.

— Αἶ, μακρὰ, ὑπέλαβεν ἡ νεανίς, ἥτις εἶχεν ἤδη ἀνακτήσει τὴν ἀπάθειαν αὐτῆς, ὁ κύριος Περρέν ἐντὸς ὀλίγου ἔρχεται, καὶ αὐτὸς θὰ κρίνῃ καλλίτερα παντὸς ἄλλου περὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν ἐγγράφων αὐτῶν... Ἀλλὰ, κύριε Νοέλ, προσέθηκε διὰ φωνῆς ἠλλοιωμένης, ὅσον ὠφέλιμος καὶ ἂν ἦνε δι' ἡμᾶς ἡ εὐρεσις αὐτοῦ τοῦ χαρτοφυλακίου, θὰ νύχαριστούμεθα πολὺ περισσότερο, ἂς σὰς ἐβλέπομεν νὰ παραιτηθῆτε αὐτῆς τῆς μονομαχίας, τῆς ὁποίας φοβοῦμαι ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ μόνη ἀφορμή.

Ὁ Νοέλ περιέστη εἰς ὀδυνηρὰν ἀμηχανίαν.

— Δεσποινίς, ἐπιθύρισε, θὰ ὑμολογήσατε, ἐλπίζω, ὅτι κατὰ τὰ χεῖρα συμβάντα εἰς τὸν μύλον Βαλάρ, μόνη μου σκέψις ἦτο νὰ σὰς ὑπερασπίσω.

— Τὸ γνωρίζω, κύριε, εἶπεν ἡ κυρία Δυχαμέλ. Ἡ κόρη μου μὲ τὰ διηγήθη ὅλα, καὶ σὰς εἶμαι εὐγνώμων διὰ τὴν σύντονον καὶ ἀποτελεσματικὴν βοήθειαν τὴν ὁποίαν τῆς ἐδώκατε.

— Τὰ λοιπὰ, κυρία, δὲν ἐξαρτῶνται ἀπ' ἐμέ. Ἀνήκω εἰς τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον προσέβαλα... καὶ εἰς τοὺς φίλους τοὺς ὁποίους ἐπεφόρτισα νὰ φροντίσουν περὶ τῆς τιμῆς μου. Οἱ φίλοι μου ἀποφασίζουσιν τὴν στιγμήν αὐτὴν μὲ τοὺς φίλους τοῦ Κ. Λοβεδῦ περὶ τοῦ πρακτείου, καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν θὰ ὑποταχθῶ. Ἐνεκα τῶν ἀποστάσεων ἐχρηιάσθη περισσότερος καιρὸς διὰ τὰς συνεννοήσεις, καὶ δι' αὐτὸ κατώρθωσα νὰ διαφύγω μίαν στιγμήν, διὰ νὰ σὰς φέρω τὸ χαρτοφυλάκιον αὐτό... καὶ συγχρόνως—προσέθηκε κάτω νεύων τὴν κεφαλήν—διὰ νὰ σὰς... ἀποχαιρετίσω.

— Λοιπὸν, ἐφώνησεν ἐν ἀπελπισίᾳ ἡ Ἀδριανή, ἐπιμένετε νὰ δεχθῆτε τὴν ἀνόητον αὐτὴν πρόκλησιν;

Ὁ Νοέλ ἔμεινεν ἄφωνος.

— Ἐνόμιζα, εἶπεν, ἡ κυρία Δυχαμέλ, ὅτι ἄνθρωπος γλυκὺς καὶ φρόνιμος καθὼς σεῖς, δὲν θὰ ἐνέκρινε τὰς μονομαχίας, τὰς ὁποίας καταδικάζουσιν ὄχι μόνον ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ θρησκεία, ἀλλὰ καὶ ὁ νόμος καὶ ἡ λογικὴ.

— Ἐνόσω ἡ μονομαχία ὑπάρχει εἰς τὰ ἦθη μας, δὲν ἐπιτρέπεται εἰς πτωχὸν νέον, ὡς ἐγὼ, νὰ τὴν ἀρνηθῆ, χωρὶς νὰ ὑποστῇ τὴν δημοσίαν περιφρόνησιν. Αἱ μομφαὶ σας λοιπὸν, κυρία, δὲν ἔπρεπε ν' ἀποτεινῶνται εἰς ἐμέ.

— Γνωρίζετε κάλλιστα, ἐφώνησεν ἡ Ἀδριανή, ὅτι ὁ Ἐκτωρ θὰ ἦτον ἀκατάπειστος!.. Κῦ-

ΠΑΛΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ἐξὼ ἡ νύχτα εἶνε μαύρη καὶ κρύα, Μὰ ζεστὸ λάμπει μέσα τὸ τζάκι. Φοβερὴ θὰ σοῦ εἰπῶ ἱστορία Ποῦ τὴν ἔγω ἀκουσμένη παιδίκι· Ἐσχασμέν' ἱστορία παλῆα Ποῦ τὴ θύμισαν τώρα 'ς ἐμένα Ὡς τὰ πόδια σου πλούσια γυμένα Τὰ ξανθὰ μακρὰ σου μαλλιά.

Ἦταν μέσα 'στὴ χώρα ἡ πρώτη, Στερογέννητη μὲς 'ς τὴ φαμίλια. Ἦταν ὄσβυστη δίψα 'ς τὴ νύστη, Ὡς τοὺς κακοὺς ἦταν ὄσβυστη ζήλια. Τὴν ἐκράζαν Μηλίτσα, Μηλιά, Κι' ἀνθισμένη μηλιά ἦταν 'ς τὰ κάλλη. Καὶ ποτὲ τῆς δὲν ἔλαχεν ἄλλη Τὰ ξανθὰ μακρὰ τῆς μαλλιά.

Εἶχαν φῶς ἡ ματιαὶς τῆς καὶ γλώσσα, Φῶς γιὰ ὄλους καὶ γλώσσα γιὰ ἕνα. Παλληκάρια κι' ἂν τρέλλαινε τόσα, Μὰ τὸ Φῶτο ἀγαποῦσε ἡ παρθένα. Λόγια, δάκρυα, χεῖδια, φιλιὰ Στὰ κρυὰ, 'ς ταῖς γωνιαίς, 'ς τὰ χαμόγελα, Τὶ φιλιὰ, χεῖδια, δάκρυα, λόγια Ὡς τὰ ξανθὰ μακρὰ τῆς μαλλιά!

Κι' ἂς τὴν ἔζωνε νύχτα καὶ 'μέρα Μὲ μίαν ἄγρυπν' ἡ μάνα τῆς ἔνοια· Σιδερένια καρδιά ἡ μητέρα Κ' ἡ Μηλίτσα καρδιά πουπουλένια. Σιδερένια καρδιά! τρισαλλοῖα Τρισαλλοῖα, κι' ἂν ἡ μάνα τὸ μάθη, Ὡς τῆς Μηλιάς καὶ 'ς τοῦ Φώτου τὰ πάθη, Ὡς τὰ ξανθὰ μακρὰ τῆς μαλλιά!

Μιά γρηὴ 'ς τὴ μητέρα τῆς πάει Καὶ τῆς λέει μὲ λύπης σημάδια! «Ἡ Μηλίτσα τὸ Φῶτο ἀγαπάει Καὶ μαζί του ἀνταμόνει τὰ βράδια!» Κ' ἡ μητέρα δὲ βγάξει μιλιὰ, Σὰν ἀξέσπαστη μπόρα εἶνε μαύρη.. Ἄχ! μεγάλο κακὸ θὲ νὰ τὰβρη Τὰ ξανθὰ μακρὰ τῆς μαλλιά!

«Κόρη, ὁ Νάσος Βελῆς, παλληκάρι Πῶχει μύρια ἀγαθὰ νὰ τί γράφει Γιὰ γυναῖκα ζητεῖ νὰ σὲ πάρη, Νὰ σὲ ζῆ βουτιγῆ 'ς τὸ χρυσάφι.» Καὶ τῆς λέγ' ἡ Μηλίτσα ἡ Μηλιά! «Δὲν τὸν πέρνω, δὲ θέλω τὸ Νάσο Κάλλιο, μάν', ἀπ' τὴ ρίζα νὰ χάσω Τὰ ξανθὰ μακρὰ μου μαλλιά!»

Ὅμως πάλ' ἡ κακόγρη πάει Καὶ τὴ σκύλα τὴ μάνα τῆς σμίγει· «Ἡ Μηλίτσα τὸ Φῶτο ἀγαπάει Καὶ μαζί του τὸ βράδυ θὰ φύγη.» Κ' ἡ μητέρα δὲ βγάξει μιλιὰ, Μὰ σὰν τίγρις λυσσάει χτυπημένη.. Ἄχ! μεγάλο κακὸ τὰ προσμένει Τὰ ξανθὰ μακρὰ τῆς μαλλιά!

Νύχτ' ἀνάστερη κρύβει τὴ πόλι, Τὸ βεβὸ μεσονύχτι σιμόνει, Μὲς 'ς τὸν ὕπνο ἀναπαύονται ὄλοι, Κ' ἡ Μηλίτσα εἶν' ἄγρυπνη μόνη.

ριε Νοέλ, ἐξηκολούθησε συνάπτουσα τὰς χεῖρας, παραιτηθῆτε, σὰς ἐξορκίζω καὶ πάλιν, αὐτῆς τῆς μονομαχίας ἡ ὁποία θὰ σὰς ἀποβῇ ὄλεθρία.. Κάμετέ το αὐτὸ χάριν τῆς μητρὸς μου,.. χάριν ἐμοῦ!

Καὶ τὰ δάκρυά της ἤρχισαν νὰ βέωσιν.

— Δεσποινίς, ἀπήντησεν ὁ Νοέλ, βαθυτάτα συγκεκνημένος, δὲν θὰ μ' εἴχετε πλέον εἰς καμμίαν ὑπόληψιν, ἂν μ' ἀνεχαίτιζεν ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ μονομαχία αὐτὴ ἠδύνατο νὰ μοῦ ἀποβῇ ὄλεθρία... Ἐπειτα διατὶ νὰ σώσω τὴν ζωὴν μου δι' ἀνανδρίας; Θὰ εὖρω ποτὲ θάνατον ὠραιότερον; θάνατον χάριν τῆς ὑπερασπίσεώς σας;

— Ἀλλ' αὐτὸ εἶνε τρέλλα! ἐφώνησεν ἡ Ἀδριανή. Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, μὴν ἐγκαταλείπετε ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτὸν σας.. Δὲν εἰσθε μόνος εἰς τὸν κόσμον, ἔχετε φίλους...

— Δὲν ἀρκεῖ αὐτὸ νὰ πληρώσῃ τὴν καρδίαν! ἀπήντησεν ὁ Νοέλ μελαγχολικῶς μειδιῶν.

— Ἄν εἰσθε φιλόδοξος, γρήγορα θ' ἀποκτήσετε διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς νοημοσύνης σας δόξαν καὶ περιουσίαν. Ἐχομεν πρὸς σας ἀπείρους ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας θ' αὐξήσῃ βεβαίως ἀκόμη ἡ ἀπόδοσις αὐτοῦ τοῦ χαρτοφυλακίου· διατὶ δὲν θέλετε νὰ μᾶς δώσετε ἀφορμὴν νὰ δεῖξωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν εὐγνωμοσύνην μας; Ἐλάτε... ἐπιθυμεῖτε νὰ συστήσετε ἐν μέγαλον βιομηχανικὸν κατάστημα; Ἡ μαμὰ θὰ σὰς παραχωρήσῃ ὅσα χρήματα χρειάζεσθε.

— Ἡ Ἀδριανὴ ἔχει δικαίον, ὑπέλαβεν ἡ κυρία Δυχαμέλ, ὄρισατε μόνος σας...

— Εὐχαριστῶ, κυρία... εὐχαριστῶ, δεσποινίς Ἀδριανή, ἀπήντησεν ὁ Νοέλ ἐκ βάθους στενάζων. Πρὸς τί ὁμως; Τίποτε δὲν δύναται νὰ μὲ φέρῃ εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ ὑψηλοῦ καὶ μεγάλου σκοποῦ, τὸν ὁποῖον ὄνειροπολῶ εἰς μάτην...

— Ποῦ τὸ ἤξεύρετε; εἶπεν ἡ Ἀδριανή.

Καὶ ἀπέστρεψεν ἀμέσως ἐρυθρίωσα τὸ πρόσωπον.

Ἐπῆλθε στιγμή σιωπῆς, οὐδεὶς δ' ἐτόλμα, ἐκ διαφόρων ἀφορμῶν, νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν λόγον. Τέλος ἠρώτησε δειλῶς ἡ Ἀδριανή:

— Αἶ, τώρα λοιπὸν, κύριε Νοέλ, δὲν θὰ ἦσθε φρόνιμος;

— Μάρτυς μου ὁ θεός, δεσποινίς, ἀπήντησεν ἐκείνος, μαρτυρῶν διὰ χειρονομίας τὸ ἐνδύμνον αὐτοῦ ἄλγος, θὰ ἐθυσίαζον τὴν ζωὴν μου διὰ σας, χωρὶς νὰ τὴν λυπηθῶ. Μὴ μοῦ ζητεῖτε ὁμως ὅτι ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις μου.. οὔτε θὰ ἐπιδιώξω οὔτε θ' ἀποφύγω τὴν μονομαχίαν αὐτὴν μὲ τὸν Κ. Ἐκτωρα Λοβεδῦ.

Ἡ Ἀδριανὴ ἀπεσύρθη παρωργισμένη εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ θαλάμου, ἐνῶ ἡ μήτηρ κατέβαλλε νέους ἀγῶνας ὡς μεταπίεση τὸν Νοέλ.

(Ἔπεται συνέχεια.)

Ποιά γιορτή τήν καλεί, ποιά δουλειά,
Και 'ς τὰ μάτια της ύπνος δέν πέφτει,
Και χτενίζει 'μπροστά 'ς τὸν καθρέφτη
Τὰ ξανθὰ μακρὰ της μαλλιά;

*'Ας κοιμῶσθ' ὅλοι σεις μεθυσμένοι
'Σ τῶν ὄνείρων ἐπάνω τὰ στήθια.
'Η καρδιά π' ἀγαπάει προσμένει
Πεῖο γλυκεῖα κι' ἀπ' τὰ ὄνειρα ἀλήθεια!
"Ὅπου χτίξ' ἡ Ἀγάπη φωλιά,
Τῆ φωλιά του ὁ Ὑπνος δὲ σταίνει.
Κι' ὄλοένα ξεπλέκει τὸ χτένι
Τὰ ξανθὰ μακρὰ της μαλλιά.

Καρτεράει τὸν καλὸ της νὰ φύγη,
καὶ 'σὰ νύφη στολίζεται τώρα.
'Σ τὸ παράθυρο τρέχει, τ' ἀνοίγει,
Σκύθει.. αὐτῆζεται.. ἤρθεν ἡ ὥρα!
Κ' ἡ μισόγυμνη ἀκόμ' ἀγκαλιὰ
Μέσ' 'ς τὰ σκοτὴ ἐν ἀνόφεργο φέρνει,
Κ' ἡ νυχτὴ γιὰ κομήτη τὰ πέρνει
Τὰ ξανθὰ μακρὰ της μαλλιά.

'Αλλ' ἡ μοῖρα, ἀντὶ γάμου στεφάνι
'Αλλά γράφει γι' αὐτὴ κι' ἄλλα ὀρίζει.
Νά! 'ς τὸ ὄρομο ἕνας ἴσκιος ἐφάνη.
'Σ τὴ στιγμὴ μι' ἀστραπή λαμπυρίζει
Καὶ γροικιέται κακὴ πιστολιά.
Πέφτ' ἡ νιὰ 'σὰν τρυφὸν καὶ σβύνει
Καὶ τὸ αἶμά της λάμπει ρομπίνι
Στὰ ξανθὰ μακρὰ της μαλλιά.

Σεῖς ποῦ τρώει τοῦ ἔρωτος φλόγα
Στῆς Μηλίτσας τὸ λείψανο σκύφτε!
Κλαίγε, Ἀγάπη, Ἐμμορφιά, μυρολόγα.
'Ω μητέρας, τὸ πρόσωπο κρύφτε
Καὶ μητέρας μὴ λέγεσθε πλιά...
Καὶ, 'σὰν θήκη χρυσὴ τὸ πετράδι,
Σεῖς φυλάχτε τὴν μέσ' 'ς τὸ σκοτάδι,
'Ω ξανθὰ μακρὰ της μαλλιά!

Μέσ' 'ς τὴ χώρα καθέννας τὸ ξέροι
Τὸ φοιᾶ ποῖος τὸν ἔχει ἀρματώσει,
Γιὰ νὰ σβύση τοῦ Φώτου τὸ ταῖρι,
Γιὰ νὰ πάρη τοῦ Φώτου τὴ γνώσι.
Τῆς φυτεύου 'ς τὸν τάφο μηλιά,
Καὶ τῆς βγάξουν τραγοῦδι ποῦ λέει
Τὸ φρικτὸ σκοτομὸ της καὶ κλαίει
Τὰ ξανθὰ μακρὰ της μαλλιά.

Τὸ τραγοῦδι πληροῖνε τὸ κρῖμα.
Μέρα νύχτα 'ς τὴ χώρα σκορπιέται,
Λές κ' ἡ ἴδια πῶς βγαίνει ἀπ' τὸ μνημα
Καὶ τὸ λέει καὶ κλαίει καὶ χτυπιέται!
Τ' ἀγροικᾶ καὶ ἡ μητέρα.. θηλειὰ
'Σ τὸ λαιμὸ της τριγύρω τυλίγουν,
Φεῖδινα γίνοντ' ὠμέ! καὶ τὴν πνίγουν
Τὰ ξανθὰ μακρὰ της μαλλιά.

Ροδὸσύννεφο ἡ Δόξα καὶ σβύνει,
Καὶ μακραινέτ' ἡ Ἀγάπη 'σὰν κρῖνο...
Τώρα ἡ κόρη ξεχνιέται κ' ἐκείνη,
Τὸ τραγοῦδι σιωπᾶνε κ' ἐκεῖ ο.
Τῆ γλυκεῖα τοῦ σπιτιοῦ σιγαλιὰ
Μὲ τὸν ἦχό του τώρα ξεφνίζει
Κάπου κάπου ἡ νιὰ ποῦ χτενίζει
Τὰ ξανθὰ μακρὰ της μαλλιά.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΑΓΝΩΣΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Περιεργότατον βιβλίον, φέρον ἐπιγραφὴν α'Ὁ κόφινος τοῦ ῥακοσυλλέκτου», ἐκδοθὲν ἐν Παρισίοις, περιγράφει λεπτομερῶς πάντα τὰ ἐπαγγέλματα ἐκεῖνα, δι' ὧν περισυλλέγεται ἐν ταῖς ὁδοῖς τῶν Παρισίων πᾶν ὅ,τι ὡς ἀχρηστον θεωρούμενον ἐκ τῆς φθορᾶς ἀπορρίπτεται, καὶ χρησιμοποιούμενον διὰ τῆς βιομηχανίας ἀποβαίνει πηγὴ πορισμοῦ βίου, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ πλουτισμοῦ εἰς τοὺς μετερχομένους αὐτά. Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ εὐρίσκουμεν τὰς ἐπομένους πληροφορίας περὶ τῶν μετερχομένων τὸ ἐπάγγελμα τῆς περισυλλογῆς τῶν ἀπομεινარიῶν τῶν σιγάρων.

Ἴδιον τύπον ἀποτελεῖ ὁ συλλέκτης τῶν ἀπομεινარიῶν τῶν σιγάρων. Εἶνε καὶ οὗτος ἐκ τῶν ἐπαγγελματιῶν ἐκείνων, οἵτινες ἐργάζονται εἰς ὀρισμένους μόνον ὥρας. Καθ' ἣν ὥραν τὰ καφενεῖα ἄρχονται πληρούμενα κόσμου, λαμβάνει τὸν πῖλον καὶ τὴν ράβδον του, μεταβαίνει εἰς τὸ βουλεβάρτον καὶ ἀρχίζει τὸν τακτικὸν του περιπάτον. Ἴδου αὐτὸς βαίνων ἡρέμα κατὰ μῆκος τοῦ λιθοστρώτου. Ἔχει τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους κατὰ γῆς, καὶ μόλις παρατηρήσῃ τὸ λείψανον σιγάρου ἢ πούρου διατρυπᾶ αὐτὸ διὰ τῆς σιδηρᾶς αἰχμῆς, ἣτις εἶνε εἰς τὸ ἄκρον τῆς ράβδου του, καὶ ἀνασύρων αὐτὸ ἐμβάλλει εἰς τὸ θυλάκιον τοῦ ἐνδύματός του. Ὁ παρατηρῶν αὐτὸν οἰκτεῖρει τὴν τύχην του, ὁ δὲ μικρὸς ὑπάλληλος ὅστις τὸν βλέπει ἀνακλιμαίνοντα τὸ σιγάρον, ὅπερ ρίπτει ἀφοῦ τὸ ἐκάπνισεν ἕως τέλους, λέγει καθ' ἑαυτὸν «Ἴδου εἰς ἄνθρωπος πολὺ δυστυχῆς!» Πλάνη, πλάνη μεγάλη! Ὁ συλλέκτης τῶν ἀπομεινარიῶν δὲν θὰ ἀντήλλαξε τὴν θέσιν του πρὸς τὴν καλλιτέραν θέσιν ἐπάρχου. Διότι ἐὰν γνωρίζῃ καλῶς τὴν ἐργασίαν του, εἴμπορεῖ νὰ ζῆσῃ ἐξ αὐτῆς, καὶ νὰ ζῆσῃ ἀνέτως. Ἦθέλῃσα νὰ πληροφορηθῶ ἀσφαλῶς τί εἴμπορεῖ νὰ κερδήσῃ εἰς συλλέκτης τῶν ἀπομεινარიῶν τῶν σιγάρων, καὶ παρηκολούθησα πολλάκις αὐτοὺς εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἔργου των. Ἐβεβαιώθην λοιπὸν ἐξ αὐτοψίας ὅτι εἰς τοιοῦτος ἐπαγγελματίας κατάρθου εὐκόλως νὰ συλλέξῃ, ἀπὸ τῆς τετάρτης μέχρι τῆς ἐβδόμης ὥρας τῆς ἐσπέρας, καπνὸν τοιοῦτων σιγάρων ἀξίας 3 φράγκων. Ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ Saint Lazare ἡ μεγάλη αἴθουσα ἐν ἣ παρακμύουσιν οἱ ἐπιβάται μέχρι τῆς ἀφίξεως τῆς ἀμαξοστοιχίας, παρέχει, ὅταν σαρώνηται, καπνὸν ἀξίας 6 φράγκων, αἱ δὲ αἰθουσαι τῶν μεγάλων ὀδικῶν καφενείων 6-7 φράγκων. Εἰς τὰ προαύλια τῶν μεγάλων ἐκκλησιῶν, κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν τελετῶν ἐπισήμων γάμων ἢ κηδείων, ὁ συλλέκτης τῶν ἀπομεινარიῶν τῶν σιγάρων κερδίζει πάντοτε τὸ διφραγ-

κόν του, ὅταν δὲ εἶνε ἱκανός, θὰ κερδίσῃ ἐν ἄλλο διφραγκὸν συλλέγων τὰ ριπτόμενα σιγάρα εἰς τὴν ἐξωτερικὴν κλίμακα τοῦ Μελοδράματος, κατὰ τὸ μεταξύ τῆς δευτέρας καὶ τρίτης πράξεως διάλειμμα.

Περαιτώσας οὕτω τὴν συγκομιδὴν τοῦ ὁ συλλέκτης ἄρχεται λαμβάνων πρῶτον τὴν μερίδα του ἐξ αὐτῆς. Ἐκλέγει δηλαδὴ καὶ πληροὶ τὴν πίπαν του ἀπὸ καπνὸν τῆς ἀρεσκείας του τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐτοιμάζει πρὸς πώλησιν. Ἐκτυλίσσει τὰ σιγάρα καὶ ἀποξηραίνει τὸν καπνὸν εἰς τὸν ἥλιον. Κατόπιν ἀναμιγνύει αὐτὸν, καὶ περικλείει εἰς μικρὰ πακέτα, τὰ ὅποια πωλεῖ πρὸς 10 λεπτά ἕκαστον, ἂν καὶ κατὰ τὸ βάρος αὐτῶν θὰ εἶχον ἀξίαν 30 λεπτῶν ἕκαστον περιπου.

Οἱ ἐπαγγελματίαι οὗτοι εὐρίσκοντο ἄλλοτε εἰς διηνηκὴ πάλιν πρὸς τοὺς ὑπηρετάς των καφενείων, οἵτινες ἐζήτουν νὰ ἐμποδίζωσιν αὐτοὺς τοῦ νὰ συλλέγωσιν τὰ σιγάρα, ἐπὶ τῶν πρὸ τῶν καφενείων λιθοστρώτων. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τί, νομίζετε, ἐσοφίσθησαν; Ἀντὶ αἰχμῆς εἰς τὸ ἄκρον τῆς ράβδου ἔθεσαν τρία μικρὰ καρφία ὑπὸ τὴν πτέρναν τοῦ ὑποδήματός των. Ἄ! Δὲν θέλετε νὰ μᾶς ἀφήσετε νὰ συνάξωμεν τὰ ἐλεεινὰ αὐτὰ ἀποσιγάρα. Λοιπὸν, ἡμεῖς τὰ καταπατοῦμεν εἰς τὸ πείσμα σας καὶ ἡ δουλειὰ μας γίνεται.

Ἄλλὰ καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ μονοπωλείου τοῦ καπνοῦ ἠθέλησε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πώλησιν τοῦ τοιοῦτου καπνοῦ. Οὐδὲν ὅμως κατάρθωσε καὶ αὐτὴ. Διότι οἱ ἀγορασταὶ τοῦ καπνοῦ εἰσὶν ἀπόκληροι τῆς τύχης, ἀνέστιοι, ἀλῆται ἢ κατάδικοι ἀπολυθέντες τῶν φυλακῶν, οἵτινες ἀδύνατον ἦτο νὰ πληρώσωσι τὸ ἐπιβαλλόμενον αὐτοῖς πρόστιμον.

Σήμερον οἱ συλλέκται τῶν σιγάρων ἀσκούσι τὸ ἔργον των ἐν μέσῃ ἡμέρᾳ. Πωλοῦσι δὲ τὸν συλλεγόμενον καπνὸν τὴν μὲν ἡμέραν εἰς τὴν πλατεῖαν Maubert, τὴν ἐσπέραν δὲ εἰς τὰ καταγώγια τῶν ἀποκέντρων συνοικιῶν.

ΜΥΘΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ

Βασιλεὺς τῆς Περσίας γηράσας ὑπὲρ τὸ δέον ἐγένετο λίαν δύστροπος, ἰδίως δὲ ἐξωργίζετο κατὰ τοῦ πρώτου αὐτοῦ μάντεως, οὐτινος αἱ προφητεῖαι καὶ αἱ προρρήσεις πάντοτε ἐξεπληροῦντο ὅσω παράδοξοι ἐνίστε καὶ ἂν ἦσαν. Ἐνεκα τούτου πολλάκις ἐπεχείρησε νὰ ματαιώσῃ καὶ ἐμπαίξῃ τὰς προρρήσεις τοῦ μάντεως, ὁ σοφὸς ὅμως οὗτος οἰωνοσκόπος ἐδικαιοῦτο πάντοτε ἐκ τῶν γεγονότων. Τοῦτο κατέτρογε τὴν καρδίαν τοῦ γέροντος βασιλέως, διὸ καὶ ἐσκέ-

πτετο καθ' ἑκάστην νὰ εἴρῃ μέσον, δι' οὗ ν' ἀποδείξῃ τὸν μάντιν λανθανόμενον. Ἡμέραν τινὰ λοιπὸν προσκαλεῖ αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ θρόνου. Πέριξ αὐτοῦ ἦσαν οἱ μεγιστάνες τοῦ κράτους, πλησίον δ' αὐτοῦ γυνὴ ἀπαρραμίλλου καλλονῆς.

— Ἴδου, μάντι, λέγει εἰς τὸν οἰωνοσκόπον, τὴν αἰχμάλωτον ταύτην ἐξέλεξα ὡς σύζυγόν μου. Τὴν ἀγαπῶ ἐμμανῶς, διότι ὠραιότεραν γυναῖκα δὲν εἶδον μέχρι τοῦδε καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν. Τώρα εἰπέ μοι πόσον χρόνον θὰ ζῆσῃ καὶ ἀπὸ ποῖαν ἀσθένειαν θ' ἀποθάνῃ;

Ὁ σοφὸς μάντις προσεκύνησεν ἐδαφιαίως τὸν βασιλέα, εἶτα δὲ λαβὼν τὴν κατάλευκον χεῖρα τῆς ὠραίας αἰχμαλώτου ἔθεώρει τὰς ἐπ' αὐτῆς γραμμὰς ἐπὶ μακρὸν χρόνον. Τέλος δὲ

— Ὡ βασιλίσσα, εἶπε, θ' ἀποθάνῃς ἐξ ἀσθενείας τοῦ γήρατος.

Ὁ βασιλεὺς ἀκούσας ταῦτα ἐγέλασε μεγαλοφώνως καὶ ἐξαγαγὼν μάχαιραν ἐπληξε εἰς τὴν καρδίαν τὴν αἰχμάλωτον, ἣτις ἔπεσε κατὰ γῆς.

— Τώρα ὅμως ἐψεύσθησ, σοφὸ μάντι καὶ οἰωνοσκόπε. Εἶνε τοῦτο θάνατος ἐξ ἀσθενείας τοῦ γήρατος;

Ὁ σοφὸς ὅμως προσεκύνησε πάλιν ἐδαφιαίως καὶ εἶπε:

— Οὐδέποτε, ὦ βασιλεῦ, ἀπατώσι τὰ σημεῖα τῶν θεῶν. Ἡ γυνὴ αὕτη ἀπέθανεν ἐξ ἀσθενείας τοῦ γήρατος... ἐκ τῆς ἰδικῆς σου ἀσθενείας τοῦ γήρατος.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Οἱ συνήθεις ἄνθρωποι εἶνε τὰ μηδενικὰ τὰ προστιθέμενα εἰς τὰς μονάδας τῶν μεγάλων ἀνδρῶν.

Δὲν εἶνε ποσῶς βλάξ ὁ γνωρίζων νὰ κρύπτῃ τὴν βλακίαν του.

Οὐδὲν ὑπάρχει ἐρριζωμένον βαθύτερον τῆς ἐπιπολαιότητος ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

Ἡ κεφαλή, φρίνεται, εἶνε ὅλως διόλου ἐπουσιῶδες πρᾶγμα εἰς τὸν ἄνθρωπον διότι ἐνῶ οἱ ἔχοντες κακὸν στόμαχον ἢ κακοὺς πνεύμονας θνήσκουσι προῶως, πλῆθος «κακῶν κεφαλῶν» φθάνουσιν εἰς βαθύ γῆρας.

Ὅ,τι δὲν δύνασαι νὰ μεταβάλῃς ἄφες ὡς ἔχει καὶ προσαρμόσθητι πρὸς αὐτὸ σκεπτόμενος ὅτι οὕτω πρέπει νὰ ἔχῃ. Οὐδὲν ἀνοσητότερον τοῦ νὰ ἐπιθυμῶσιν οἱ ἄνθρωποι πρᾶγματα ἀνέφικτα. Συχνὰ ἀκούωμεν ἐν καιρῷ βροχῶν ἢ ἀνέμων «Ἄχ, καὶ νὰ ἦτον ὠραῖος καιρὸς!» Ναι, τὸν

καιρόν ἔξω δὲν δυνάμεθα ποσῶς νὰ μεταβάλωμεν, ἀλλ' ἐν ἡμῖν αὐτοῖς δυνάμεθα νὰ παρασκευάσωμεν εὐδίαν.

Ἡ τιμὴ μᾶς ὑποχρεοῖ νὰ εἴμεθα ἠθικοί· ἡ δόξα ἔτι μᾶλλον, ἀκόμη δὲ περισσώτερον ἡ ἰσχὺς.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ ἀκολουθία τῶν μεγάλων ἠθοποιῶν σήμερον προσομοιάζει πρὸς τὴν τῶν βασιλείων ἢ ἡγεμόνων εἰς προτέρους χρόνους. Ὡς παράδειγμα δὲ ἀναφέρομεν τὸν Ἰταλὸν ὑψίφωνον Μαρτίνι, ὅστις πρὸ ὀλίγου ἀνεχώρησεν ἀπὸ Μιλάνου διευθυνόμενος εἰς Βουένος Ἀίρες, ὅπουθεν προσελήθη, καὶ ὅστις φέρει μεθ' ἐαυτοῦ τὸν ἰατρόν του, τὸν ἰδιαίτερον γραμματέα του, καὶ δύο θαλαμηπόλους. Ἐκτὸς δὲ τούτων τῶν προσώπων, προηγείται πάντοτε τῶν ταξιδιῶν τοῦ Μαρτίνι προμηθευτὴς, φροντίζων περὶ τῶν ἀναγκαίων τῆς ὁδοιπορίας. Ὁ ρηθεὶς ὑψίφωνος θὰ παραστήσῃ μόνον πεντηκοντάκις, θὰ λάθῃ δὲ ὡς ἀμοιῆν 700, 000 φρ. Ἐὰν ὁ ὑψίφωνος οὗτος ἔψαλλε καθ' ἐκάστην θὰ ἐλάμβανεν ὡς ἀμοιῆν ἄνω τῶν 4 ἑκατομμυρίων φράγκων. Ἀλλ' οὐδεὶς ὑψίφωνος δύναται νὰ ψάλλῃ καθ' ἐκάστην ἑσπέραν, οὕτω δὲ αἱ πεντήκοντα παραστάσεις ἀναλογοῦσιν εἰς διάστημα πέντε μηνῶν. Ὁμολογητέον ὅμως ὅτι τὸ ποστὸν τῶν 150 περίπου χιλιάδων φρ. ὅπερ λαμβάνει κατὰ μῆνα δὲν εἶνε ἀσήμαντον.

Μεγίστη πρᾶγματι ἡ πρόοδος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Εἰδικὴ τις ἐφημερὶς ἀγγέλλει ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς μέλλει νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐπωφελέστατα εἰς τὴν δι' ἀγκίστρου ἀλίευσιν. Δὲν δύναται νὰ ἀλιεύσῃ δι' ἀγκίστρου ὁ βουλόμενος. Εἶνε τόσον δύσκολον, τόσον ὄγληρόν, νὰ ἐπιτηρῇ τις ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους τὸ τεμάχιον τοῦ φελλοῦ τὸ ἐπιπλέον τοῦ ὕδατος καὶ προωρισμένον νὰ εἰδοποιῇ τὸν ἀλιεύοντα, πότε ὁ ἰχθύς ἤγγισεν εἰς τὸ δόλωμα. Ὁ ἠλεκτρισμὸς θὰ μεταβάλῃ τὰ πράγματα. Τοῦ λοιποῦ θὰ δύναται τις νὰ ἀλιεύῃ παίζων ἡσυχῶς τὸ ζατρίκιόν του ἢ ἀναγινώσκων τὰς ἐφημερίδας αὐτοῦ. Θὰ δύναται νὰ ἀλιεύῃ καὶ ἐν βαθυτάτῳ σκότει. Καὶ ταῦτα πάντα διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Ἡ ἐφευρέσις εἶνε ἀπλουστάτη. Τὸ μετᾶξινον νῆμα τῆς ὀρμιᾶς περικλείει δύο μικρὰ σύρματα ἐκ χαλκοῦ ἀπομεμονωμένα, ὧν τὸ ἐν μὲν ἄκρον καταλήγει εἰς τὸ τεμάχιον τοῦ φελλοῦ, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὸ μέρος τοῦ δόνακος, ἀφ' οὗ ἀναρτᾶται τὸ νῆμα. Τὸ τεμάχιον τοῦ φελλοῦ φέρει δύο μικρὰ μέταλλα, συνδεόμενα πρὸς τὰ χαλκίνα σύρματα. Κατὰ τὴν λαβὴν τοῦ δόνακος τοποθεῖται μικροσκοπικὴ ἠλεκτρικὴ στήλη. Ἄμα ὡς ὁ ἰχθύς κινήσῃ τὸ τεμάχιον τοῦ φελλοῦ, τὰ δύο μικρὰ μέταλλα ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν καὶ τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα σχηματίζεται. Ὁ κρατῶν τὸν δόνακα εἰς χεῖρας αἰσθάνεται μικρὸν κλονισμόν, τοῦτο δὲ εἶνε τὸ διδόμενον αὐτῷ σημεῖον: Τ σ ι μ π α. Ἀλλὰ δύναται

τις νὰ στερεώσῃ τὴν ὀρμιᾶν καὶ κατὰ γῆς, δι' ἰδιαίτερου δὲ μηχανισμοῦ ὅταν ὁ ἰχθύς ἐγγίσῃ τὸ δόλωμα κρούεται μικρὸς κωδωνίσκος. Οὕτω λύεται τὸ πρόβλημα: νὰ ὑποχρεώσῃ τις ἰχθύον ὅστις ἐτσίμπησε νὰ ἀναγγεῖλῃ μόνος του ὅτι ἠγγρέθη, ἐν ἀνάγκῃ μάλιστα νὰ κρούῃ καὶ τὸν κώδωνα τῆς θύρας τοῦ κατόχου τῆς ὀρμιᾶς. Ἐρθάσκαμεν πρᾶγματι εἰς τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς ἀλίευσιν.

Ὁ αὐτοκράτωρ Δὸν Πέτρος τῆς Βρασιλίας, ὡς γνωστὸν, καθρητισμένος ἐπιστημονικῶς καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως, εἶνε συγχρόνως καὶ ἐκτιμητὴς τῆς ἀξίας τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐργαζομένων νέων. Οὐ πρὸ πολλοῦ νέος τις μηχανικὸς ἐζήτησεν ἀκρόασιν παρὰ τοῦ αὐτοκράτορι, ἧς γενομένης δεκτῆς προσήλθε καὶ ἀνέπτυξεν εἰς αὐτὸν νέον σύστημα μηχανισμοῦ σταματῶντος τὰς ἀτμομηχανὰς τῶν σιδηροδρόμων. Ὁ αὐτοκράτωρ ἀκούσας αὐτὸν μετὰ προσοχῆς ἐπέισθη θεωρητικῶς ἐκ τῶν λόγων τοῦ νέου μηχανικοῦ. Ἀλλὰ, εἶπεν, πρέπει νὰ δοκιμάσωμεν καὶ ἐμπράκτως τὸ πρᾶγμα. Μεθαύριον ετοιμάσατε τὴν μηχανὴν σας· εἰς αὐτὴν προσθένομεν τὴν ἰδίαν μου σιδηροδρομικὴν ἀμαξάν καὶ τρέχομεν ἐπὶ τῶν γραμμῶν. Καθ' ὅδον σας δίδω ἀπροδοκῆτως τὸ σημεῖον τῆς σταματήσεως καὶ τότε βλέπομεν ἂν τὸ ἐργαλεῖόν σας εἶνε καλόν. Οὕτω δὲ καὶ ἔγεινε. Κατὰ τὴν ὀρθοῦσαν ὥραν ἐπεδιδάσθη ὁ μὲν αὐτοκράτωρ ἐπὶ τῆς ἀμάξης του, ὁ δὲ μηχανικὸς ἐπὶ τῆς μηχανῆς του, μετ' ὀλίγον δὲ μηχανὴ καὶ ἀμαξᾶ ἔτρεχον ταχέως ἐπὶ τῶν σιδηρῶν τροχιῶν. Ὁ δρόμος οὗτος διήρκεσεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ὅσυχρως ἔτρεχεν ἀδιακόπως, ἐν τούτοις ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἐδίδε τὸ σημεῖον τῆς ἐπισχέσεως τῆς πορείας. Ἐνῶ δὲ ὁ μηχανικὸς ἀνελογίζετο τὸ ἰδιότροπον κατ' αὐτὸν τοῦ αὐτοκράτορος, ὁ συρμὸς εἶχε φθάσει πρὸ πετρώδους τινὸς πλευροῦ ὄρους καὶ καμπῆς ἀποτόμου, ἣν παρακάμψας εὐρέθη αἰφνης πρὸ ὀγκώδους λίθου κειμένου ἐπὶ τῶν σιδηρῶν γραμμῶν. Ὁ μηχανικὸς φοβηθεὶς τὰ μέγιστα, ἀλλὰ καὶ μὴ ἀπολέσας τὴν παρουσίαν τοῦ πνεύματος, στρέψε τὴν λαβὴν τοῦ μηχανισμοῦ, ὁ δὲ συρμὸς ἵσταται πλησίον τοῦ λίθου. Ὡς εἰκόσ, ὁ αὐτοκράτωρ ἐξελλθὼν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς διακοπῆς τῆς πορείας, ὁ δὲ μηχανικὸς ἔδειξεν αὐτῷ τὸν ἐπὶ τῶν γραμμῶν κείμενον λίθον. «Σπρώξατέ τον με τὸν πόδα, εἶπε γελοῦν ὁ αὐτοκράτωρ». Ἐνῶ δὲ οὗτος ὑπακούων τυφλῶς ἐπληττεν αὐτὸν διὰ τοῦ ποδὸς ὁ λίθος διελύθη εἰς τὸν ἀέρα ὡς κόνης. Ἦτο βράχος κατεσκευασμένος ἐξ ἀμύλου, ὃν παρήγγειλεν ὁ αὐτοκράτωρ νὰ χρωματίσῃ καὶ θέσῃ ἐπὶ τῶν γραμμῶν.

Ἡ διαθήκη τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῶν ἐν Λονδίῳ δικαστηρίων. Ἐκ ταύτης καταφαίνεται ὅτι ἡ ἐν Λονδίῳ κατατεθειμένη περιουσία τοῦ ποιητοῦ ἀνήρχετο εἰς 5,000,000 περίπου δραχμῶν.

Ὁραῖος ἄνθρωπος ἀλλὰ βλάξ ὁμοιάζει πρὸς καλλιγραφημένην ἐπιστολὴν πλήρη μωρίας.